Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birourĭ de anunciurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔR DE DUMINECĂ 45)

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 240.—Anul LVIII. Braşov, Duminecă, 29 Octomvre (10 Noemvre) 1895.

Dările la noi.

Dilele acestea s'a început în dieta ungurésca desbaterea asupra bugetului pentru anul 1896.

Dintre vorbitorii de până acum s'a distins Ferdinand Horanszky, unul din corifeii partidei apponyiste. Sarcinele, ce se încarcă în spinarea poporului, dice el, sunt mult mai marĭ, decât se mărturisesce şi se arată în buget. Cifrele despre venitele şi cheltuelile statului n'au alt scop, decât a înfăţişa la părere o stare bună a financelor, pe când în faptă nu consună cu adevĕratele venite şi cheltuelĭ.

Dovadă, dice numitul deputat, sunt venitele preliminate în bugetul căilor ferate, carĭ de sigur, că nu vor fi aşa de marĭ, cum s'au socotit. Aşa e şi cu multe altele. Este cu multă uşurinţă şi nesinceritate compus întreg bugetul.

Decă guvernul nu-şĭ va schimba politica sa financiară, va fi rĕu pentru ţéră. De un şir de anĭ au fost secerişurĭ bune, orĭ cel puţin de mijloc şi décă, cu tóte astea, sarcinele mereu se urcă, unde vom ajunge atuncĭ, când vom avé 1—2 anĭ rĕi pentru economiă?

Vorbitorul a arătat, că cheltuelile pentru matriculele de stat se tot măresc din di în di, că e vorba sĕ se introducă administraţia de stat şi sĕ se facă şi reforma dărilor. Tóte acestea vor fi împreunate cu marĭ sarcinĭ pentru ţéră. Cum vom puté dér sĕ mai acoperim şi cheltuelile însemnate, ce ni-se vor mai cere, décă de pe acuma tóte isvórele sunt secate?

Nu găsesce numitul deputat în bugetul pentru anul 1896 nimic, ce l'ar puté mângăia cât de puţin. Cu părere de rĕu s'a convins, că sarcinele, ce le încarcă la noi statul în spinarea poporului, sunt mult mai marĭ, ca în Rusia, în Germania, în Austria şi în Anglia. După Francia, care are neasĕmĕnat mai marĭ isvóre de venit, vine Ungaria.

In Rusia se vin 2 fl. 15 cr. *dare directă* de fiă-care persónă; în Germania 3 fl. 75 cr., în Austria 4 fl. 48 cr., în Anglia 4 fl. 58 cr., ér *în Ungaria* 7 fl. 17 cr., adecă aprópe de douĕ-orĭ mai mult, decât plătesc celelalte state în termin de mijloc.

Observăm, că în darea directă se socotesce darea de pământ, darea de casă, dările de venit cl. I, II, III şi IV-a, darea de camete şi rente, darea aşa numită suplementară, taxa militară şi darea pe puscĭ.

Mai departe dovedĭ Horanszky, că *dările indirecte* séu *de consum* sunt în Ungaria îngrozitor de marĭ. Aşa în Rusia se vin pe cap 9 fl., în Germania 13 fl. 20 cr., în Austria 14 fl. 17 cr., *ér în Ungaria* 18 fl. 45 cr.

Sub darea de consum (indirectă) se înţelege darea pe carne, zahar şi pe beuturĭ spirtuóse, precum spirt, bere, vin etc.

Cumcă poporaţiunea Austriei o are mult mai bine, ca a nóstră, o dovedesc următórele cifre: Pe când în Austria se plătesce dare de pământ 22%, dare de casă 20% şi dare personală 10%, în Ungaria poporaţiunea plătesce 33 percente dare de pământ, 32.5% dare de casă şi 13.5% dare personală. Şi totuşĭ guvernul trăgănesce reforma dărilor, care singură ar puté sĕ împartă mai drept sarcinele între cetăţenĭ, de óre ce despre o astfel de împărţélă dréptă adĭ nicĭ vorbă nu póte fi.

Vorbind apoi despre politica generală, Horanszky dise, că fiă-care vede, că tóte merg spre o mare prapastiă, în care stă sĕ se prăbuşéscă ţéra. Organismul statului e cuprins de bólă, în viéţa publică a Ungariei se arată o stare depravată, care se radimă pe forţă şi violenţă, pe corupţiune şi pe un cinism nemărginit.

Sbiciuirea acestui sistem pĕcătos a fost primită pe băncile oposiţiunei cu cele mai vii aplause. N'a putut însĕ Ungurul Horanszky sĕ nu facă şi puţin şovinism, plângĕndu-se, că ideile mai înalte naţionale maghiare sunt năpăstuite de cei dela putere. Ca unul, care, împreună cu şeful sĕu Apponyi şi cu toţĭ partisanii acestuia, doresce sĕ ajungă la putere, Horanszky mai acusă guvernul şi dieta, că nu sciu sĕ apere drepturile şi interesele „naţiunei" faţă cu nisce panslavĭ, nisce agitatorĭ românĭ şi nisce Croaţĭ, carĭ dau ţĕrei loviturĭ de picior.

Noi, se 'nţelege, că cu partea acésta din urmă a vorbirei lui Horanszky nu ne putem uni, dér trebue sĕ-i dăm dreptate când, condamnând politica guvernului, dice, că acéstă politică nu póte duce, decât orĭ la sclăviă, orĭ la revoluţiune.

Acésta s'ar fi putut dice cu mult mai mare temeiŭ faţă cu politica nenorocită a stăpânirei ungurescĭ, décă s'ar fi dat o icónă despre starea adevĕrată, ce a creat acéstă politică majorităţii covîrşitóre a poporaţiunei din Transilvania şi Ungaria, care nu urmăresce aceleaşĭ „ideale naţionale", de carĭ se însufleţesce Horanszky cu ai sĕi.

Dr. Lueger neîntărit.

In 29 Octomvre a fost ales Dr. Lueger, cunoscutul antisemit, primar al oraşului Viena. Dintre membri consiliului comunal vienes au votat 93 pentru Lueger, ér 44 s'au abţinut dela votare. Mai resta acuma, ca monarchul sĕ întăréscă alegerea.

Ca un fulger se lăţi însĕ Miercurĭ scirea prin întrégă monarchia, că *Majestatea Sa a denegat întărirea lui Lueger* ca primar. Alaltăerĭ publică fóia oficială *„Wiener Zeitung"* comunicatul oficios despre neîntărire.

Din causa acésta în Viena domnesce mare agitare, de-órece acesta este primul cas, când monarchul nu voiesce sĕ întăréscă pe un primar ales după tóte regulele. In camera austriacă se vor face mai multe interpelărĭ din causa acésta, şi probabil, că vor urma discusiunĭ fórte agitate. Mai ales antisemiţii se simt ofensaţĭ, şi ei şi ameninţă, că în casul când nicĭ după a dóua alegera alui Lueger, acesta nu va fi întărit, atuncĭ îl vor alege şi a treia óră.

Se dice însĕ, că la casul, décă consiliul comunal din Viena nu va absta dela alegerea lui Lueger, atuncĭ va fi disolvat, şi se vor face nóuĕ alegerĭ generale.

Sĕ vedem acuma ce dic diarele despre acéstă cestiune, care de present preocupă spiritele în Austria şi Ungaria, şi mai ales ce dic diarele cu privire la împrejurarea, *că guvernul ungar şi Jidanii din Ungaria ar fi influinţat* fórte mult, ca Lueger sĕ nu fiă întărit.

„Reichspost" dice, că nu póte, decât sĕ stea pe partea lui Lueger. Pasul neaşteptat al guvernului a ofensat Ostracismul dinastic. Trebue sĕ deplângem pe guvern, care s'a aruncat cu totul la piciórele *îngâmfărei maghiare.*

„Politik" e de părere, că din punct de vedere politic de partid Antisemiţilor trebue sĕ le convină neîntărirea, de-órece le oferă un nou mijloc de agitare. Şi apoi la acésta sĕ mai adaoge şi alt moment, care produce fierbere între partide: adecă *amestecul maghiar* în afacerile austriace, *amestecul strein* în viéţa de stat şi politică a Austriei. Orĭ-ce partid austriac, aparţinĕtor orĭ-cărei naţionalităţĭ séu confesiunĭ, înţelege prea bine, că neîntărirea lui Lueger este o *concesiune* faţă cu liberalii germanĭ, dér mai ales faţă cu *Ungaria.*

Preponderanţa maghiară se simte deja fórte adênc la noi, şi pe lângă aceea o mai şi plătim scump. Amestecul Ungariei în sfera nóstră trebue în fine sĕ producă reacţiune, şi încă probabil cu ocasiunea pertractărilor ce se vor începe în curênd asupra *reînoirei pactului cu Ungaria.*

„Presse" şi *„Fremdenblatt"* stau pe

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

La judecată.

(Urmare)

III

La diua Crucei, se nimerise sĕ fiă cerul albastru ca peruzeaua şi cu sclipirĭ de aur. Se făcea horă mare în Tutuenĭ, mai ales, că de diminéţă fusese şi hramul bisericei. Era lume strînsă în bătătura satului, la hanul lui Ilie, nu numai din Tutuenĭ, ci şi din alte douĕ trei sate, de peste délurĭ.

„Hanul lui Ilie", îi diceau toţĭ, findcă de unul, Ilie, fusese făcut şi ţinut odată. Acum era al lui Sulăm Bercu, find-că sat romănesc fără ovrei de prin Galiţia nu sĕ póte sĕ fiă între Prut şi Milcov. Ba încă lumea sĕ deprinsese sĕ dică: „hai la han la Ilie Bercu", şi jupân Bercu tare mult sĕ bucura, că era şi el Ilie.

Pe bătătură, ca pentru diua aceea, se aflau vr'o câte-va umbrare; subt ele lăviţĭ şi mese înjghebate, în grabă, cum dĕduse Dumnedeu.

Cam pe la tócă, loc sĕ mai fi fost, şi tot ar fi avut unde sĕ încapă rumânii; subt umbrare gemea locul de mulţime grămădită, care cum putuse s'apuce un colţuleţ.

De jur împrejurul bătăturei pusderie de muieret. Nu vedeai de cât ştergare şi fălfăind şi părechĭ de ochĭ privind. Sĕ fi fost luminĭ de stele, s'ar fi întunecat sórele.

Ér în dreptul scrânciobului neclintit şi cu cornele în sus, hora sĕ tot lărgea, sĕ tot lărgea şi se urnia încet şi cu mĕsură când înainte, când înnapoi.

Aveau lăutarĭ bunĭ, Tutuenii, d'apoi cum socotiţĭ: nu orĭ care cióră de ţigan, care sĕ fi tras din scripcă ca pe un hluj uscat, sĕ pripăşie în sat, la dile marĭ.

Trebuia sĕ le fi sunat lor tare duios la urechĭ, ca sĕ-l fi primit sĕ le dică din gură orĭ din scripcă; că de nu, pe ici îi era Ţiganului drumul, drept şi fără uitătură înnapoi.

De aceea, 'ţi-era drag sĕ stai şi s'asculţĭ, cum cântau lăutarii hora de frumos. Nuş' ce te 'ndemna sĕ te prindĭ şi tu lâng'o fetică drăguţă, şi sĕ jocĭ nu şagă.

Şi erau drăguţe foc, fetele. Nu sciu la care te-ai fi uitat şi nu ţi-ar fi dat inima brâncĭ s'o şi sărutĭ măcar odată.

De aceea vedĭ, aveau şi flăcăii de ce sĕ-şĭ facă sémă pe lângă ele. Unele, hoţócele şăguiau chip, că nu le place sĕ stea lângă flăcăĭ, şi se prindeau lângă alte fete; numai atuncĭ, ţop câte-un flăcău, care prinsese de veste felului vicleniei, alerga şi mi-se prindea lângă dênsa, ba încă-i şi strecura mâna în brâuşor... Fata rîdea, el rîdea; jucau ce jucau şi când îi venia bine fetei, se furişa ér, pân' ce-o înhăţa altul, care sta la pândă.

Svon mare între părinţĭ şi şópte pe furiş între fete, pornise Oancea, în cea di dé-atuncea.

Vedĭ că era chipos, flăcăul, — nalt şi legat, cu ochĭ vioĭ, sprâncenat şi grăscean, cu rîsul şiret, cu graiul ca rĕsunetul unui şipot, în amurg; pe urmă nu sciu ce lumină deosebită dobêndise înfăţişarea lui întrégă câtă vreme stĕtuse în têrg.

Nu era de lepădat, Oancea, nu; uite, de aceia Badea Gligore îi mĕsura de departe cu ochii şi rîdea pe subt mustaţa lui şi-i rîdeau ochii de mândriă şi de bucuriă.

Lângă care fată sĕ prindea în horă, fata sĕ făcea la chip roşiă, roşioră şi rĕsăria între mulţime ca o garofiţă de câmp între firele de grâu ale unui lan.

Şi cum îşĭ dau cu cótele celelalte fete şi sĕ uitau furiş la dênsa c'un fel de ricăială la inimă!

Ca un cocoş nadolean, cu pene marĭ şi măndru întórse, aşa se da Oancea pe lângă cele mai drăgăstóse, şi juca, juca, de te mi-te minunai de dênsul.

Ér până se făcu sórele de o suliţă de asupra dărei, i-se şi prinse inima de Floarea lui Călin Bontea.

Naltă, mai cât şi Oancea, c'un sîn pe care cămăşuţa înfluturată sta foc de întinsă, c'un mijlocel mai sĕ-l cuprindĭ cu mâna, cu nisce ochĭ negri, în carĭ nóptea se ascunsese par'că de frica luminei, — zĕu, décă Floarea nu-ţĭ aprindea călcăiele după dênsa, par'că într'adins ţi-ar fi făcut de cu séră cu ulcica.

D'apoi nicĭ Flórei nu-i era cu jignélă lucrul, find-că nu-i venia nicĭ ei sĕ se mai deslipéscă de lângă dênsul.

Chip se cunoscuseră ei amêndoi, înainte de-a trage Oancea la sorţĭ; dér vedĭ

partea guvernului și dic, că acesta nu caută lupta, dér va primi-o décă i-se va declara.

„Deutsches Volksblatt“ afirmă, că întorsĕtura hotărîtóre a urmat înainte cu patru dile, când Banffy a fost la monarchul, decĭ e afară de orĭ-ce îndoélă, că aci a esercitat mare influință *guvernul maghiar.* Apoi numitul diar dice: „Va veni diua în care le va păré rĕu, că au pășit în modul acesta în contra antisemiților!“

In fine este interesant a sci, că societatea așa numită *„Deutscher Verein“* a ținut în 6 c. o adunare, în care după alțĭ vorbitorĭ se sculà și deputatul naționalist-german *Pacher,* și dise între altele următórele: „Noi germanii ținem strîns la Lueger. Scim de unde suflă vêntul, dér se vor face marĭ destăinuirĭ. *Maghiarii nu mai pot dice, că e a lor ţéra Ungariei.* Eu i-am stimat până acuma, astădĭ însĕ ei sunt batjocura lumei, căcĭ *s'au plecat inaitea puterei jidane..* Wekerle a cădut, de-órece a voit sĕ înșele ca un Jidan pe împĕratul, ceea-ce Lueger de sigur n'ar încerca sĕ facă“.

Asociațiunea transilvană.

Adunarea generală a Despărțĕmêntului I (Brașov).

Dumineca viitóre se va ţiné în comuna *Feldióra* adunarea generală a despărțĕmêntului I (Brașov) al „Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“. Adunarea va fi impreunată, după cum se vede și din convocarea de mai jos, cu anumite serbărĭ poporale.

Fruntașii românĭ din Feldióra de mult timp aștéptă cu dor acéstă serbare culturală și fac frumóse pregătirĭ pentru reușirea ei. Cu deosebire va fi de interes pentru noi producțiunea corului plugarilor românĭ din Feldióră, care în părțile nóstre este singur în feliul sĕu.

Ni-se spune tot odată, că s'au luat mĕsurĭ pentru a fi servit publicul cu tóte cele de lipsă, avênd la disposiţiă mâncărĭ și beuturĭ bune și cu prețurĭ fórte moderate.

Recomandăm cu stăruință publicului român din Brașov și împrejurime, ca sĕ ia parte în numĕr cât mai mare la adunarea din Feldióra, atât bărbați, cât și femei. Convocarea și programul serbărilor este următorul:

CONVOCARE.

Adunarea generală a despărțĕmêntului I (Brașov) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura rom. și cultura poporului român“ se va ţiné Duminecă în 5 (17) Novembre a. c. în comuna FELDIÓRA, cu următorul:

Program:

1. La 6 óre diminéța sosirea comitetului la gara din Feldióră.

2) La 7 óre serviciu divin împreunat cu parastas în amintirea rĕposaților membri ai Asociațiunei. — Predică ocasională de un membru al comitetului.

3. La 10 óre se va ţiné ședința Asociațiunii în sala cea mare a „Hotelului comunal“ cu următórea ordine de di:

a) Directorul despărțĕmêntului va deschide ședința;
b) Secretarul cetesce raportul general al comitetului;
c) Raportul de cassă;
d) Alegerea unei comisiunĭ pentru censurarea rapórtelor;
e) Se alege o comisiune pentru înscrierea de membri noi și încasarea de tacse;
f) Raportul comisiunilor esmise;
g) Eventuale propunerĭ;
h) Prelegere poporală asupra culturei grâului, secărei și a cartcfilor, de preotul Isidor Braga din Lancrem.
i) Insemnătatea meseriilor, tractată de A. Vlaicu, prof. în Brașov.
k) Inchiderea ședinței prin presidiu.

4) Masă comună în Hotelul comunal la 2 óre p. m.

5) Concertul corului de plugarĭ din Feldióră, urmat de petrecere de dans.

Apelăm la întreg publicul român din Brașov și jur, rugându-l ca sĕ ia parte la acéstă adunare în numĕr cât mai mare. In deosebĭ atragem atențiunea Agenturilor comunale ale Asociațiunei aflătóre pe teritoriul acestui despărțĕmênt, cum și a fruntașilor de prin comune, asupra conclusului luat în adunările generale anteriόre, prin care **fiă-care comună e datóre a fi representată la adunare cel puțin prin câte doi delegațĭ.**

Din ședința dela 27 Octomvre st. v. a comitetului despărțĕmêntului I (Brașov) al Asociațiunei transilvane.

V. Voina, director. **Dr. I. Blaga,** secretar.

Adunarea Despărțĕmêntului II (Zêrnescĭ.)

Tohanul vechiu, Nov. 1895.

Dumineca trecută s'a ținut în frumósa scólă grăniţerésca din Tohanul vechiu adunarea generală a Despărțămêntului II (Zêrnescĭ), care pe cât sciu, e cel mai mic între despărțĕmintele Asociațiunei.

Adunarea a fost destul de însuflețită, deși nu erau de față mai mult ca 40—50 inteligențĭ românĭ, în cea mai mare parte din Tohanul vechiu și Zĕrnescĭ. Fiind Românii din acest despărțămênt mult mai înaintațĭ, ca în alte locurĭ, s'ar fi așteptat ca adunarea sĕ fiă mai bine cercetată, cu deosebire din partea fruntașilor și a bărbaților mai cu influință, dela carĭ lumea aștéptă esemplu bun și încuragiare. Absența unor bărbațĭ ca d-l protopop tractual Traian Mețianu și a altor fruntașĭ de felul d-sale, carĭ la ast-fel de ocasiunĭ ar trebui sĕ stea în fruntea mișcărei, face impresiune de tot rea, ér când audĭ, că ast-fel de fruntașĭ nu sunt nicĭ măcar membri ai celei dintâi Asociațiunĭ de cultură națională a nóstră, te cuprinde chiar un disgust.

Director al despărțămêntului este d-l N. *Garoiu,* advocat în Zĕrnescĭ, sub a căruia conducere despărțĕmêntul în decursul celor 5 anĭ, de când esistă, și-a ținut regulat adunările sale generale. De astă-dată în vorbirea de deschidere d-l Garoiu vorbì despre însemnătatea și lățirea meseriilor și comerciului între Românĭ, arătând între altele, că mai ales numĕrul comercianților românĭ pe teritoriul acestui despărțămênt s'a înmulțit, ceea ce este a se mulțumi și Asociațiunei. Vorbirea d-sale a fost ascultată cu mult interes.

In al doilea rênd luà cuvêntul d-l Nicolau *Manoiu,* student jurist în Budapesta, care, într'un discurs lung și bogat în idei frumóse, vorbì despre datoria de-a îmbrățișa cultura națională.

Din raportul comitetului și al cassarului, cetit prin d-l secretar I. *Străvoiu,* preot în Zêrnescĭ, am aflat, că despărțămêntul are: 1 membru pe viéță, 27 ordinarĭ cu taxe de câte 5 fl. la an și 33 ajutătorĭ. Averea despărțămêntului în banĭ gata: 258 fl. 4 cr., din carĭ îșĭ va opri pentru sine numai 155 fl. 65 cr., ér ceilalțĭ se vor trimite comitetului central în Sibiiu.

Adunarea esprimă prin sculare recunoscință față de memoria rĕposaților membri din comitet: *Stanciu Garoiu* și *I. Rațiu.* In locul lor au fost aleșĭ membri în comitet d-nii preoțĭ: *G. Babeș* din Sohodol și M. *Micu* din Poéna sărată.

Comisiunea însărcinată cu esaminarea raporturilor, constătătóre din d-nii L. *Pușcariu* și N. *Manoiu,* îșĭ cetì darea sa de sémă prin d-l N. Mănoiu, făcênd de-odată cu acésta și unele interpelărĭ și observărĭ critice, carĭ atât de mult contribue la deșteptarea interesului și la încordarea zelului unei societățĭ.

Membrii ordinarĭ noi cu câte 5 fl. s'au înscris d-nii: Beniamin *Clococian* comersant, Nic. *Nicoră* not. în pens., Avisalom *Strimtu* cherestegiu, Nic. *Vodă* învĕț., Nic. *Pop* sen. proprietar, George *Cârlan* not., — toțĭ din Tohanul vechiu; Leonte *Pușcariu* preot în Schodol, G. *Enescu* preot în Șimon (Bran). Apoi mai mulțĭ membri ajutătorĭ, printre carĭ amintesc ca o plăcută raritate pe d-ra *Cornelia N. Pop,* care încă s'a înscris ca membră cu taxa de 2 fl. Cu totul s'au încassat 136 fl.

Fórte interesantă și bine venită a fost propunerea d-lui preot local G. *Thomas,* ca în viitor agenturile de prin comune,—carĭ în acest despărțĕmênt sunt constituite încă de mult, fără ca însĕ sĕ fi dat vre-un sĕmn de viéță până acum, — afară de obicĭnuitele taxe de membri sĕ fiă datóre a face pentru scopurile Asociațiunei câte-o *colectă de cel puțin 1 cr. la an de fiă-care locuitor român, fără deosebire de sex orĭ etate. Nimenea însĕ nu va puté contribui la acéstă colectă mai mult de 10 cr. la an de persónă.* Propunerea acésta a fost mai întâiu esplicată de dl. Gr. *Maior,* redactor al „Gaz. Trans.“ și apoi susținută cu mult efect de dl Pompiliu *Dan,* profesor în Brașov. Adunarea a primit'o unanim, ér comitetul s'a îndatorat a-o pune în aplicare încă cu începutul anului viitor.

Altă hotărîre interesantă este aceea, ca în anul viitor, cu ocasiunea adunărei despărțămêntului, ce se va ţiné la Bran, sĕ se arangeze o esposiţiă de vite, lucrărĭ de mână (țesĕturĭ, cusĕturĭ etc.), póme și alte producte economice, pentru carĭ între esposanțĭ se vor împărți și premii.

O disertațiune a d-lui G. *Thomas,* zelosul paroch din Tohanul vechiu, a fost de tot interesul. D-sa sbiciuì nepăsarea ómenilor noștri și arătà cu cifre, cât de mic este la noi numĕrul bărbaților, carĭ asudă și jertfesc pentru causele culturei nóstre naționale, în timp ce mulțimea poporațiunei, ba chiar și a ómenilor noștri fruntașĭ stau nepăsătorĭ și prin nepăsarea lor împedecă înaintarea causei și descuragiază pe cei harnicĭ și silitorĭ. Disertatiunea d-lui Thomas, care fù călduros aprobat și felicitat, a produs mare efect.

Adunarea a durat vre-o patru óre și s'a sfîrșit cu căldurόse urărĭ de „sĕ trăéscă“ la adresa d-lui director N. Garoiu și a comitetului.

Raportorul.

Lupta pentru limbă în Bucovina.

Comitetul Societății politice „Concordia“ din Cernăuțĭ adreséză Românilor bucovinenĭ următorul apel, pe care ar trebui sĕ și-l pună la inimă toțĭ Românii:

Fraților Românĭ bucovinenĭ!

Este fapt istoric deplin documentat, că dela anul 1774 până pe la finea primului deceniu al secolului present, afară de limba germană, care se folosia numai în trebile interne ale oficiilor împĕrătescĭ, *românésca a fost singura limbă,* în care s'a administrat ţéra nóstră. Insĕ incorporarea cu Galiția dela 1786—1848, urmată de-o sistematică persecutare a limbei române, a causat naționalității nóstre desastre, ale căror funeste urmărĭ le vedem și astădĭ prin unele comune, unde spre esemplu întâlnim țĕranĭ, carĭ astădĭ numai rugăciunile le mai spun românesce. Astfel trecutul și presentul ne sunt martorĭ vii, că neglijiarea limbei nóstre a fost și este causa celei mai marĭ și mai durerόse rane de pe corpul nostru național. Decĭ la vindecarea acestei rane mortifere datorĭ suntem noi toțĭ Românii bucovinenĭ sĕ aplicăm remediile necesare cu insistența, ce o reclamă mântuirea corpului nostru național de pericolul morții.

Remediul cel mai sigur ne este garantat prin legea fundamentală de stat din 21 Decemvre 1867 (f. l. i. Nr. 142), anume articolul 19 care dice: *„Tóte popórele imperului sunt egal îndreptățite, fiă-care popor are dreptul nealienabil la conservarea și cultivarea naționalității și a limbei sale.“* Egala îndreptățire a tuturor limbelor țĕrei în scólă, oficiu și în viéța publică statul o recunósce. In provinciele unde locuesc mai multe națiunĭ, școlile publice au a fi astfel întocmite, ca fiă-cărei națiunĭ, fără a fi silită a învĕța a două limbă a țĕrei, sĕ i-se

---

că de vr'o trei anĭ și mai bine nu se mai vĕduseră.

Pe atuncĭ numai ochișorii ce erau de Floarea; ér acuma uite ce făcuse vremea în trei anĭ: fraga cea mai mândră, numai bună de cules și de mușcat.

Lumea prinsese a porni. Căruță, după căruță, car după car, stârneau colbul, care se făcea auriu în bătaea sórelui gata sĕ apuie.

Ér din dél, pe tóte drumurile, care se năluciau ca nisce șerpĭ tolăniţĭ, rĕsunau chiote și cântece ale celor ce se duceau pe acasă.

Pe zare rĕmăsese acuma ca o corónă de văpăi; din înălțimĭ unde se închidea la față albastrul, picurau întunecimĭ ușóre de amurg. Lucéfĕrul făcea loc luminilor lui sclipitóre într'un colț depărtat al văiei.

Écă hora cea din urmă sĕ sparse.

Oancea strînse pe Floarea de degețelul cel mic, cătà la dênsa cu rîsul pe buze, cu licărirĭ de foc în ochĭ și-i grăi încetișor...

— Apoi ne-om mai vedea, Flóreo?...

— Décă-i vrea Bădică... șopti ea.

— Mai fă-te une-orĭ séra pe la colțul gardului, așa într'o dóră, c'apoi după cules... mare-i Dumnedeu...

— M'oiŭ face...

Écă-i singurĭ pe Gligore și pe Oancea suind drumul rîpei.

— Bine că te-ai întors, Oanceo, îi grăi Gligore. Calea spre casă mi-i mai veselă, și pașii n'o sĕ-mĭ mai rĕsune a pustiu.....

— Apoi, tătucă, m'am întors... Am scăpat de oștire și de acum al dumitale oiŭ fi...

— Da de fata lui Bontea cum dai cu gândul, puiŭ de tâlhar, ce-mĭ ești?

— Eu socot, tătucă bre, că nu i-ar ședea rĕu sĕ înflorésca pe bătătură la noi hai?

— Te-o și prins? rîse Gligore cu drag.

— Apoi de, tătucă, însurătórea de vreme și mâncarea de diminéță, nu sci vorba ceea?

— Sĕ v'ajute Dumnedeu, décă-i pe așa....

După cules, nuntă...

— Asta i-am cântat'o?... Bre, da melitar mai eștĭ!...

— Cum îi stă bine rumânului, tătucă...

In séra aceea, pe când stelele se aprinseseră sus, puzderiă, — printre nucĭ, de la ferestrele casei lui Gligore, strĕluciau numai două steluțe, strĕluciau tainic și luminau acolo bucuria a doua suflete dornice unul de altul.

IV

Și, vremea 'șĭ vremuia caierul de dile... Rîpa Caprei e plină de omĕt; mai sĕ nu cunoscĭ, décă n'ai fi deprins cu locul, că primejdiă mare ți-ar fi fost de-ai fi pus piciorul sĕ trecĭ de-a dreptul.

Albă și singuratecă, cu acoperămêntul de șindrilă înegrită, casa lui Gligore sclipesce acolo, pe muche, printre copăcăria rĕmasă gólă pușcă.

Fiă-care pom par' c'ar închipui cine scie ce soiŭ de lighiónă, cu gâtu 'n jos, cu capu 'n omĕt și cu gaidaracele 'n sus, care de care mai sucite, gata sĕ te prindă 'n ele de cum bate vêntul, așa de fioros, ce se mișcă.

Tóte celea 's albe, puse par' că în prostirĭ de pânză bine ghilită, ca pentru botez la creștinătate nouĕ.

Firesce! N'o sĕ viă ca mânĭ primăvara? Și mai creștinătate nouă pentru Fire ca primăvara cea pornitóre de viață?

Din horna casei se prelinge în sus un firicel de abur, din jarul mare de pe vatra din tindă.

Costreiŭ, pe prispă,—învĕlit în blana lui, pentru care n'a dat la jidan nicĭ o lescaie, — nu mai sémănă a câne. Mai degrabă ți-s'ar năluci ariciŭ orĭ altă bâzdâganiă.

De cu nópte se cam pornise cu ger, sci, ca sĕ-șĭ aducă aminte Iarna de gerul Bobotezei, ce-șĭ făcuse vacul.

Sórele însĕ se ridicase sus, cuprinsese valea și strălucea pe fite-ce fulg de omĕt. Miile de mii de steluțe îțĭ luau vĕdul.

Écă de după cotul délului în spre casa lui Gligore, un rumân voinic și tînĕr. Gerul îi sădise bujorĭ înfloriţĭ pe amêndoi obrajii cei bucălațĭ.

Haide-hai la dél pe pârtia cu greu croită, ajunse în dreptul casei.

pună la disposiţiă mijlócele necesare pentru desvoltarea în propria sa limbă.“

Relativ la cestiunea ce ne preocupă am mai puté cita şi enunciaţiunî positive făcute de sacrata persóna a Monarchului, precum şi ordinaţiunile ministeriale respective, date special pentru Bucovina, însě articolul 19 al legii citate vorbesce atât de clar, încât şi cel mai simplu om trebue sě înţelégă, că esercitării dreptului limbei nóstre nu i-se póte pune absolut nicî un impediment. Şi impedimente totuşî i-se pun de facto, dér pe basă cu totul arbitrară.

Étă motivul, care îl îndémnă pe comitetul societăţii politice „Concordia“ *de a apela la tótă suflarea românéscă din Bucovina*, ca sě persistăm toţî şi fiă-care la respectarea dreptului nealienabil al limbei nóstre în scris şi cu graiul viu, *absolut în tóte afacerile vieţei publice şi private.* Apelăm şi rugăm în special, ca toţî membrii naţiunei nóstre sě stăruie energic şi solidar, ca limba românéscă sě-şî ocupe dreptul sěu legal în tóte actele şi corespondenţele oficiilor comunale şi parochiale, în tóte actele şi rěspunsurile primite dela oficiile politice ale ţěrii, în tóte actele, corespóndenţele şi scrisorile de caracter privat, în tóte tipăriturile cu carater de publicitate, cum sunt hărtiile postale şi formularele de tot felul. In chestia vitală a limbei sě nu bagatelisăm nicî un incident, fiă el cât de mic. Asalturile, ce se dau în timpul mai recent din atâtea părţî asupra limbei nóstre, trebue sě ne deschidă la fiă-care ochii, că tocmai acésta este fortăréţa, în care se află ascuns cel mai scump tesaur al vieţii nóstre naţionale. In acest punct *solidaritatea nóstră trebue sě-şî ajungă culmea.*

Fraţilor Români bucovineni! Décă străbunii noştri, cum ḑice Bonfiniu, între barbarî trăind, s'au luptat mai mult pentru integritatea limbei decât a vieţii, noi carî, stăm pe terenul solid al celei mai stricte legalităţi, sě şovăim séu chiar sě ne tupilăm în dosul amăgirilor? Atuncî istoria ne-ar stigmatisa cu drept meritatul epitet de *sinucigaşî!* Inainte decî, fraţilor, solidar înainte! Când e vorba de luptă pentru drepturile limbei nóstre, gândul la viitorul némului nostru sě ne sgudue inimile ca un fior sfânt şi prin cererî sě ne fulgere cuvintele: „*Etsi fractus illabitur orbis, impavidum me ferient ruinae!*“

Cestiunea lui Lueger în camera austriacă.

(Prin fir telegrafic.)

Viena, *8 Noemvre.*

Lăţindu-se prin Viena vestea, că astăḑî se va pune în parlamentul austriac la ordinea ḑilei discuţiunea neîntărirei lui Dr. Lueger, mulţime imensă de popor se adună înaintea parlamentului şi locurile din sala şedinţelor camerei tóte erau ocupate.

Indată la începutul şedinţei s'a desbătut „cestiunea Lueger“.

Steinwender (naţional german) interpeléză pe ministrul-preşedinte asupra motivelor, carî l'au făcut sě recomande neîntărirea alegerei lui Lueger. (Strigăte pe galerii).

Chlumetzky, preşedintele camerei, provócă pe cei de pe galeriă sě tacă.

Steinwender, continuându-şî vorbirea, ḑice, că înzadar s'ar aduce motive pentru neîntărire. Se scie, că neîntărirea este de-a se reduce la influinţa, pe care o partidă din Ungaria şi pressa ei tot-déuna şî-o arógă în cestiunile interne austriace.

Robert *Pattay* provócă pe guvern sě spună motivele, carî l'au făcut sě fiă contra întăririi lui Lueger. *De când se scie, că Lueger nu e întărit, miliţia stă gata* (Sgomot la antisemiţî, Lueger se scólă şi strigă către miniştrii: *Vorbeşte adevěrul!* Sgomot colosal).

Gessmann (arătând spre miniştri): Las' că vě scótem noi afară!

Pattay: E imposibil sě nu fiă întărit un om cu caracter nepătat, pe care l'au ales $^2/_3$ din membrii consiliului comunal şi $^4/_5$ din locuitorii Vienei. Nu se póte ascrie faptul acesta altei împrejurărî, *decât numai presiunei Maghiarilor, carî stau sub influinţă jidovéscă.* (Sgomot grozav, strigăte: *Kossuth!*)

Contele *Badeni*, rěspunḑênd lui Steinwender, ḑice, că guvernul nu este dator a spune motivele, carî după lege se ţin curat de puterea esecutivă. Pentru astfel de paşî guvernul este rěspunḑětor numai Majestăţii Sale (Sgomot mare. Strigărî: O ho!) Declară, că guvernul nu a aflat pe Lueger potrivit sě-i dea în mâni puterea peste $1^1/_4$ milion de locuitorî ai Vienei (desaprobărî sgomotóse la antisemiţî). In fine Badeni declară, că respinge orî şi ce insinuaţiunî privitóre la amestec maghiar.

Ebenboch: Neîntărirea este a-se ascrie numai Ungariei, şi décă lucrurile vor merge tot aşa, atuncî va veni timpul, ca *Austria sě fiă provincia Ungariei, ér Viena comitat maghiar.*

Prinţul *Liechtenstein* face destăinuirî cu privire la alegerea de primar.

Lueger spune *condiţiunile sub carî guvernul ar fi fost aplecat a-l întări.*

Când Lueger îşî sfîrşi vorbirea, mulţimea de pe galerii începů a aplauda şi a striga. Preşedintele dete ordin sě se deşerteze numai decât galeriile. Publicul însě, mai ales de pe a 2-a galeriă, n'a voit sě iasă până ce servitorii n'au păşit cu putere silnică. Când Lueger eşi din parlament, fů obiectul ovaţiunilor şi a demonstraţiunilor sgomotóse.

SCIRILE ḐILEI.

— 28 Octomvre.

Alegerî municipale. Astăḑî, precum scim, s'au sěvêrşit alegerile pentru întregirea membrilor representanţei comitatense în întreg comitatul Braşovului. In despărţěmêntul al 3-lea al cercului I electoral orăşenesc (suburbiul Scheiu) au fost aleşî următorii candidaţî români: V. *Voina* protopop, Ión *Lengeru* advocat, Dr. G. *Baiulescu* medic şi V. *Goldiş* prof. Bărbaţî de încredere au fost d-nii: L. Roman, Ion Stinghe, Sterie Stinghe şi I. Coliban. In celelalte cercurî s'au ales tot candidaţî saşî. In despărţěmêntul al 5 lea al cercului I. electoral orăşenesc (Bluměna) Saşii au pactat cu Maghiarii, împărţind mandatele între sine în mod egal. Un singur Român, ales înainte cu trei anî, se află între cei 12 representanţî ai acestui despărţěmênt.

—o—

Cabinetele de lectură, înfiinţate prin diferite comune din Bucovina, se bucură de multă afluenţă în satele unde sunt înfiinţate. In fiă-care Duminecă şi sěrbătóre se adună poporul şi ascultă cu încordată atenţie lectura ḑiarelor şi a altor scrierî folositóre. Bibliotecile încep a spori. Ḑiarele române din Bucovina implórá inteligenţa de-acolo sě intervie, creând poporului aceste mijlóce sigure de progres.

—o—

Un frumos obiceiŭ străvechiŭ. Corporaţia braşovenilor din capitala Bucuresci, representată prin negustorii fruntaşî G. Drăghiceanu, D. Popescu, I. R. Boroş, V. Orghidan, Dimitrie Popescu, etc., au sěrbătorit, printr'un părăstas, ḑiua de S-tul Dumitru, patronul breslei. După servicioul divin oficiat la mitropolie de către S. S. archiereul Calistrat Orleanu, un mare număr de negustorî de frunte s'au întrunit în magasinul d-lui G. Drăghiceanu, unde s'a servit o mică colaţiune. S'au ridicat toasturî pentru prospetatea negoţului şi pentru propăşirea generală a ţěrei.

—o—

Nou act de graţiare. Cum se scie, *Emil Semnecz*, redactorul responsabil al ḑiarului clerical „Magyar Allam“ a fost osêndit astă-primăvéră la 8 lunî închisóre de stat pentru delictul de laesa Majestate. Semnecz împlinise până acum 1 lună şi 17 ḑile din pedépsa sa, ḑilele trecute însě fů graţiat. Graţiarea se ḑice, că au cerut'o dela monarchul 38 de districte protopopescî, şi ea ar fi urmat fără scirea guvernului ungar.

—o—

Metodă de Vióră. Atragem atenţiunea cercurilor musicale asupra escelentei *Metode de vióră* compusă de d-l *Robert Klenck*, prof. la conservatoriul din Bucuresci. Acéstă metodă, cu esplicaţiunî în limba română, constă din şése caete gradate şi adecă: caetul I poziţia I-ă; caetul al 2-lea poziţia I-ă; caetul al 3-lea poziţia II-a şi a III-a; caetul al 4-lea poziţia IV—VII; fiă-care din aceste caete costă 2 Lei 50 banî. Caetul al 5-lea: Stadiul gamelor costă 3 Lei. Caetul al 6-lea conţine Partea specială. Metoda de vióră a d-lui Klenck este aprobată ca carte didactică de Ministerul instrucţiunei publice române. Se află de vêndare la tóte magazinele de musică.

—o—

Retragerea din circulaţiă a monetelor de 20 şi de 4 cr. Conform ordinaţiunei ministrului de finance, monetele de argint de 20 cr. şi cele de aramă de 4 cr., vor fi primite de cassele şi oficiele de stat numai până la 31 Decemvre 1895. Prin urmare aceia, carî posed astfel de monete, sě şi-le înschimbe de timpuriu, ca sě nu rěmână în paguba.

—o—

Inteligenţa română din Gurghiu învită la petrecerea, ce se va da Duminecă în 12 (24) Noemvre c. în şcóla română gr. cat. Intrarea; de persóna 80 cr., de familiă 1 fl. 50 cr. Venitul curat e destinat în favorul şcólei rom. gr. cat. Comitetul arangiator: Al. Stroescu, Mich. Stroescu, Ios. Moldovan cassar, Basiliu Rotar, controlor. Membrii: Gligor Bucur învěţ. Nic. Petru, preot; — mâncările rêmân în îngrijirea on. familii.

—o—

Băile de abur din loc, din causa unor reparaturî, vor fi închise în ḑilele de 11, 12 şi 13 Noemvre n. c.

—o—

Călindarul Plugarului pe 1896 este unul dintre cele mai lăudate şi totodată şi cele mai eftine călindare românescî dela noi, având un cuprins fórte bogat, bine ales şi întocmit întru tóte după trebuinţele poporului nostru. D-l *I. Georgescu*, colaboratorul nostru economic, şi-a dat deosebită silinţă în partea economică a acestui călindar, aducênd articulî, poveţe şi instrucţiunî fórte folositóre pentru plugarî. Nu mai puţin alésă este şi partea literară, higienică etc. aşa că plugarul găsesce în acest călindar o călăuză bună şi credinciósa mai pentru tóte trebuinţele vieţei sale. Preţul este şi de astă-dată numai 25 cr. Cine comandă 10 esemplare deodată, primesce al 11-lea esemplar gratuit. Comandele sunt a-se adresa Tipografiei editóre „*A. Mureşianu*“ în Braşov, adăugênd câte 5 cr. pentru porto postal de fiă-care esemplar.

—o—

Musica militară va concerta de mâne încependu în fiă-care Duminecă şi sěrbătóre la restaurantul Fleischer (Sorea). Inceputul la $7^1/_2$ óre. Intrarea 20 cr.

—o—

Şcóla de pomi a d-lui Ladislau *Unghváry* din Czegléd, pe care o anunţăm din nou pe pagina din urmă este după cum ni-se scrie una dintre cele mai bogate scóle de pomi din Ungaria, având o estindere de 121 jugěre cu o mulţime de pomişorî frumoşî, sănětoşî şi de soiul cel mai nobil, de unde la comande se trimit bine pachetaţî şi pentru preţurî moderate. Scóla de pomi a lui *Unghváry* e pe pământ humos, ceea ce face, ca pomişorii sě se prindă mai uşor. La cerere se trimite gratuit catalogul cu soiul şi preţurile pomişorilor.

—o—

POSTA REDACŢIUNEI.

D-lui C. R. în Becicherecul-mare. D-l Ioan cav. de Puşcariu locuesce în *Bran* (pe unguresce: Törcsvár, comitatul Făgăraşului; Posta în loc).

Ghiomoltocul de pe prispă sări şi lătră odată, ér décă věḑu cine-i, se făcu la loc, fără păsare.

Uşa casei se deschise şi în prag se iví, drept dragul sě privescî şi sě te minunezî: se ivise o nevestică, frumósă de pica, cu rîsul pe buze, cu vrajă în căutătura dulce a ochilor, şi numa 'n cămăşuţa albă cu arnicíŭ negru, care abea ţinea nuş' ce burduşele de ţi-se lipiau óchii de ele.

— Ci haide, Oanceo, că-i sórele la prânḑ... grăi nevasta cu graiŭ de miere.

— Haide hai, éca viu, rěspunse voinicul. Ométul ista lungeşte rěu calea...

— Dě, ce sě-ţî fac, bărbate; satură-te de rîpa Caprei... rîse Floarea cu înţeles ascuns.

— Nu mě satur, leică dragă, că-i loc de baştină, grăi Oancea, suind pe prispă, şi când se dědu pe lângă Floarea, îi dědů şi-o sfârlă peste un drăcuşor de bumbuleţ, care undia în mijlocul unuia din burduşele.

— Şeḑî bine, blěstěmatule, îi grăi ferindu-se o lécă înlăturî, şi pe urmă îi făcu braţele cele albe salbă împrejurul gâtului.

Oancea o sărută pe amêndoi obrajii, iî petrecu un braţ pe după mijlocelul strîns în bete şi intră în tindă.

Uşile de la odăi erau înlăturî.

Unde le mai cunosceai?

Par'că trecuse o mână de ḑână, aşa rênduială cu noimă se făcuse într'ênsele.

Stivele străluceau, de albe ce erau prostirile şi feţele de perne; tóte velinţele îşî aflaseră boiul de pe când ieşiseră din rěsboiŭ; măhramele, albe şi galbene, par' că ierau atuncî scóse din lapte şi din aur.

Mirosia în căsă a curat şi a bună căsnicíă.

— Unde-i tătuca? întrebă Oancea.

— Ci-că sě nu-l aşteptăm. I-am pus în desagă mămăliguţă şi brânză, o lecuţă de slănină şi o bucăţică de pastramă, şi pe ici i-a fost drumul, cu puşca subţióră.

— Care va sě ḑică suntem singurei... rîse Oancea şi prinse e se ştérge pe buze.

— Ce mi te lingî aşa pe botişor ca un motan, bade Oanceo? grăi Flórea, şi-i dědu una cu cotul.

— Apoi, leică Flóreo, tare mi-ar fi dor de-o lecuţă de guriţă dulce, décă ţi-ar fi guriţa acasă...

— Nu-i acasă, nu-i, rîse Flórea cu gura ceea care-ţî punea un dram de uluială în cap, când şi-arăta dinţişorii mărunţei, desişorî şi albî ca spuma laptelui.

— Éca tacî, nu-i acasă? Da décă i-am trimete rěvaş se vie?

— Scrie-i, că eştî cărturar, D-ta bădică.

— Ii scriu cu slove de miere pe file roşii de trandafir.

Şi unde-mî apucă amêndoi obrăjorii bucălaţî ai Flórei; şi unde mi-se lipi atuncî gură mică de căuş lângă gură mică de căuş, de rěsunară odăile.

Şi ţoc! şi ţoc! că iera la foc.. Ierau tinerî, îndrăgostiţî unul de alul, cu casa, casă; cu masa, masă..

Sěrăcia crăpa de ger afară, pe rîpa Caprei... Nevoile lătrau departe, ca lupii în pădure, înfricoşaţî sě se apropiă de o casă păḑită bine.

— Valeu! strigă într'un târḑiu Flórea, o fi căḑut de tot apa în ceaun...

Roşie-roşióră, ca o căpşună cóptă, voiósă ca o ciocârlie, îi dědů lui Oancea o lăbuşóră de mâţă alintată, şi fuga la ceaun...

— O fi ajuns rěvaşul, Flórea băḑiţei? rîse Oancea c'un rîs şugubăţ.

— Audî, blěstěmatul, ce verbă, dac'o ajuns!.. grăi Flórea... Nu věḑuşî gurita întrând pe uşă mai adineóre? Nu-ţî dědů bună-vremea? Nu-ţî aduse miere 'n guşă şi 'n urcior apă din isvor? Numa ci-că o întêlnit pe drum un ticălos de fluture ghebos, care-o muşcat'o o lecuţă cam în şagă, cam într'adins...

Grăia şi cu făcăleţul învêrtia mămăliguţa; ér para focului îi îmbujórá şi mai tare obrajii.

— Vai de mine... glăsui Oancea, o muşcat'o?... Apoi sě ferescă Dumneḑeu sfântul, sě ḑăresc eu vr'un fluture de ceia năzuind la ce nu i-se cade, că-i rup aripile şi-l gheboşez şi mai şi...

— Bre! aşa eştî de zuliar?...

— D'apoi cum socoţî!...

Flórea neteḑi cu lingura mămăliguţa, mai puse o clipă ceaunul pe pirostreî, şi pe urmă îl resturnă d'asupra unui talger

„Fundaţiunea iubiţilor rĕposaţĭ“ din Braşov.

(Dare de samă despre administraţiunea fundaţiunii iubiţilor rĕposaţĭ, conform § 5. din statute.)

Făcutau un lucru bun lui Dumnedeu şi ómenilor Dómnele: *Zoe Ciurcu, Maria Popea, Catinca Puşcariu, Zoe Damian*, şi *Lucia V. Bologa*. Dómnele acestea în 23 Septemvre 1890 au trimis subscrisului o adresă cu 60 fl. v. a., cu dorinţa sĕ interviu la Comitetul parochial din Cetatea Braşovului pentru înfiinţarea unei fundaţiunĭ a iubiţilor rĕposaţĭ, cu scopul: de-a abate pe Românĭ a mai risipi banii lor pe cununĭ séu coróne de florĭ, ce s'au obicĭnuit a se pune pe sicriu şi pe morminte, şi în locul acestora, preţul lor sĕ se dea drept coróne neperitóre la numita fundaţiune, în folosul scolarilor românĭ sĕracĭ.

Dorinţa acésta adusă fiind la cunoscinţa Comitetului parochial, a fost cu o deosebită satisfacţiune primită. Comitetul a făcut statutele necesare, pentru regulamentarea fundaţiunei, şi le-a supus Sinodului parochial din anul 1891. Acesta cu bucurie le-a primit şi a dispus sĕ se aşternă Ven. Consistor archidiecesan, care sub Nr. 619 din 1891 le-a aprobat.

Fundaţiunea din cestiune este decĭ pusă sub scutul bisericei române gr. or. din Cetatea Braşovului, şi administrarea ei are sĕ fie în sensul statului organic.

Statutele prevĕd scopul care e: ajutorarea scolarilor românĭ săracĭ; fundaţiunea se formézā din ofrandele pentru coróne neperitóre şi din contribuirĭ; se administrézā după statutul organic; sumele incurse se chitézā publice; venitele $^4/_5$ se dau în fiă-care an scolarilor românĭ sĕracĭ. Când venitele vor ajunge o sumă însemnată se va înfiinţa un convict. Numele celor reposaţĭ şi celor vii, carĭ au dat preţul corónelor sĕ trec în cartea fundaţiunii. In Dumineca după 11 Oct. se face parastas pentru cei morţĭ şi rugăciunĭ pentru cei vii.

Patru anĭ sunt numai de când s'a înfiinţat acéstă fundaţiune şi *fondul ei a ajuns la suma de 640 fl. v. a.*

Nu putem a nu esprima şi cu acest prilej recunoscinţă intemeetórelor fundaţiunei şi contribuitorilor de coróne neperitóre, ale căror nume sunt petrecute în registrul fundaţiunei.

Raţioţiniile fundaţiunei, după ce in fiă-care an au fost supuse Sinodului parochial, s'au fost aşternut şi Ven. Consistor archidiecesan, care pentru anii 1891, 1892 şi 1893 a dat comitetului şi Sinodului parochial absolutoriu sub Nr. 3817 din 1894.

S'a făcut parastas şi rugăciunile prescrise—conform § 6, din statutele fundaţiunei—în fiă-care an în Duminica Sînţilor Părinţĭ cea după 11 Octomvre; sevĕrşitus'au la Sf. liturgii şi rugăciunile pentru viéţa şi sănĕtatea celor vii, carĭ au contribuit la fundaţiunea acésta; s'au ţinut în toţĭ anii cuvêntărĭ funebrale întru aducerea aminte despre vrednicia şi faptele bune ale acelor iubiţĭ rĕposaţĭ.

Procentele $^4/_5$ ale capitalului acestei fundaţiunĭ dela înfiinţarea ei până adĭ le-au folosit şcolarii românĭ sĕracĭ. In anul 1893 în diua pomenirei morţilor, la recomandarea On. Corp profesoral s'a dat ca ajutor scolarului orfan şi eminent Miron Goga 16 fl. v. a. In anul 1894, în aceeaşĭ dĭ, tot la recomandarea acelueaşĭ corp s'a dat ajutor scolarului sĕrac şi eminent Neculae I. Căldărea 18 fl. In acest an s'a cerut On. Direcţiunei a Scólelor române medii a ne recomanda un scolar român, care are sĕ priméscă 21 fl. 50 cr.

In proporţia crescerii fondului, cresce şi suma de ajutorare, încât curênd vom ajunge—décă Românii vor fi înţelepţĭ—sĕ putem ajutora mai mulţĭ scolarĭ sĕrmanĭ şi sĕ îndeplinim ceea ce au dorit D-nele fundatóre: *un convict*, unde sĕ-şĭ aibă prândul şi cina toţĭ scolarii românĭ sĕracĭ, carĭ studiézā la scólele secundare din Braşov.

Ast-fel toţĭ Românii de inimă cei ce doresc uşurinţa traiului scolarilor lipsiţĭ, se pot convinge, că ofrandele lor depuse în memoria iubiţilor reposaţĭ dau roduri vrednice de considerat.

B. Baiulescu.

Adunarea generală

a „Reuniunei învĕţătorilor rom. gr. or. din Districtul al X-lea (Braşov), al Archidiecesei Transilvaniei“.

Braşov, 18 (30) Octomvre 1895.

(Fine.)

Şedinţa III. A treia şedinţă s'a deschis Marţĭ, în 26 Sept. v., după órele 9 a. m. In sala de şedinţe se afla acum un numĕr mai mare de membrii, ca în şedinţele de Lunĭ.

Indată după deschidere, s'a cetit, prin secretarul N. Stoicovicĭ, procesul verbal luat în şedinţa a doua, care pe lângă unele micĭ modificărĭ stilare se verifică.

Se pune la ordine tema: *„Uniformitatea terminologiei în obiectul limbei materne“.* Asupra temei acesteia, comitetul presentézā adunării un elaborat, pregătit cu multă pricepere de o comisiune esmisă din sînul despărţĕmêntului I-iu al reuniunei, în persónele d-lor: Ioan *Popea*, Ioan *Dariu*, George *Ludu*, Anast. *Bârseanu* şi Nicolae *Oancea*, care se cetesce prin vice-preşedintele I. Dariu, ca referent al comisiunei. Cetirea acestei lucrărĭ, plină de indigitărĭ practice, a fost urmărită din partea membrilor reuniunei cu cel mai viu interes, şi ascultată cu rară atenţiune. La discusiunea, ce a urmat asupra ei, membrul I. *Teculescu*, învĕţător în Râşnov, mulţămesce în terminĭ caldĭ comisiunei pentru zelul dovedit cu elaborarea acestei lucrărĭ, atât de folositóre pentru învĕţătorime, şi îşĭ esprimă părerea, ca adunarea sĕ dispună tipărirea ei pe spesele „Reuniunei“, pentru ca învĕţătorii sĕ se pótă folosi de ea.

Subsemnatul încă sprijinesce acéstă propunere, cu adausul, ca sĕ fiă predată mai înainte de tipărire şi corpului profesoral dela şcólele medii din Braşov, spre a-şĭ da părerea asupra temei cetite, dorind, ca corpul învĕţătoresc şi cel profesoral sĕ lucre mână în mână pentru progresul nostru cultural. D-l Iosif *Aron* doresce, ca tema sĕ se tipăréscă pe spesele reuniunei, dându-se ast-fel ocasiune fiă-cui de a-şĭ face critică şi reflecsiunile sale. Mai vorbind şi d-nii: *Bellissimus* director, Anast. *Bârseanu*, I. *Vătăşanu*, autorul lucrărei d-l Ioan Dariu promite a-o tipări pe spesele sale proprii şi a o distribui *gratuit* tuturor membrilor reuniunei, ceea ce se ia din partea adunării cu deosebită plăcere la cunoscinţă.

Urmézā prelegerea practică asupra *„Sobolului“*, pertractată şi în despărţĕmintele reuniunei. Membrul comitetului Candid *Muşlea*, învitat fiind de adunare, cetesce prelegerea sa, lucrată cu multă cunoscinţă de causă pe basa lucrărilor întrate dela despărţĕmintele reuniunei. Prelegerea a fost de tot interesantă şi peste aşteptare de practic predată. Directorul *Bellissimus* observă, că ar fi fost bine, décă autorul în lucrarea sa, ce a cetit, ar fi indus şi rĕspunsurile la întrebările cuprinse în temă, căcĭ atuncĭ la o eventuală tipărire s'ar puté lua pe deplin folosul. D-l *Dariu* laudă pe autor pentru reuşita sa lucrare, în care nu a întrelăsat de-a da atenţiune şi părţii ideale a lucrului, intercalând, printre subiectele reale, naraţiunĭ şi poesióre nimerite şi frumóse, carĭ prin firea lor influinţézā nespus de mult asupra inimei elevului.

In urmă membrul *Aron* propune votarea mulţămitei protocolare, ceea-ce se şi primesce.

Şedinţa IV-a. După constatarea membrilor presenţĭ şi după cetirea procesului verbal al şedinţei a III-a, care se verifică fără observărĭ, se pune la ordine tema: *„Carĭ sunt manualele cele mai practicabile din obiectul limbei materne, spre a puté fi folosite cu succes în şcólele nóstre elementare?“* lucrată în despărţĕmintele reuniunei.

La propunerea comitetului se cetesce asupra acestei teme prin d-l Vasile *Munteanu*, învĕţ. în Satulung, un elaborat de tot vast şi interesant, lucrat pe basa operatelor incurse la despărţĕmêntul prim al reuniunei, prin o comisiune a sa constătătóre din d-nii: Vas. *Munteanu*, D. *Dogar*, A. *Bârseanu* şi H. *Popoviciu*. Acéstă lucrare, după-ce indică la început condiţiunile pedagogice, carĭ ar trebui sĕ le întrunéscă fiă-ce carte menită a promova învĕţămêntul limbei materne, face o recensiune amĕnunţită asupra manualelor esistente, şi cu acésta în legătură recomandă ca manuale mai practicabile pentru propunerea limbei materne următórele: a) *„Abecedarul“* lucrat de „mai mulţĭ prietinĭ ai şcólei“, b) *„Învĕţămêntul intuitiv“* de Borgovanu; c) *„Cărţile de cetire“* de „mai mulţĭ prietinĭ“ şi d) *„Gramaticele d-lor Manliu, Macsim şi Dariu“*.

Operatul acesta, lucrat cu destulă cunoscinţă, este ascultat cu viu interes din partea adunării, ér autorilor li-se votézā mulţămită, şi in special d-lui Vasile Munteanu, pentru resolvarea bună a unei teme atât de grele.

La cererea unui membru, adunarea primesce suspinderea şedinţei pe 10 minute.

După redeschidere, presidiul pune la ordine cetirea raportului special al comitetului asupra temei: *„Care ar fi materialul cel mai potrivit din obiectul limbei maghiare pentru şcólele nóstre poporale, împărţirea lui după cursurĭ şi modul de predare?“*, care cetindu-se prin secretarul reuniunei, sĕ ia în general la cunoscinţă şi se dispune, ca în conformitate cu propunerea comitetului esprimată în acest raport, sĕ se dea cetire elaboratului lucrat de membrul N. *Lepedeanu* pe basa a 4 lucrărĭ a despărţĕmintelor reuniunei, ca unul ce e mai complet şi mai bine reuşit. D-l Lepedeanu, cetindu-şĭ lucrarea, e ascultat cu multă plăcere din partea adunării, care'i esprimă mulţămită pentru multa silinţă, ce şi-a dat, de a-se ocupa cu tractarea acestei teme.

Avea sĕ urmeze acum pertractarea temei: Discusiune asupra proiectului de *„Regulament pentru organisarea învĕţămêntului în Metropoliă“*, peste care însĕ se trece la ordinea dilei în urma unor deluşirĭ mulţumitóre date de secretarul I al reuniunei.

Urmézā raporturile diferitelor comisiunĭ alese în şedinţa primă: D-l G. *Fulea* raportézā în numele comisiunei pentru înscrierea membrilor noi, că în urma multelor silinţe, ce şi-au dat, li-a succes a încassa suma de 9 fl. 50 cr. de pe la diferiţĭ perochienĭ, cu adausul de-a fi şi dênşii consideraţĭ ca membrii ajutătorĭ ai acestei corporaţiunĭ.

Urmézā raportul comisiunei însărcinate cu esaminarea raportului bibliotecarului. Raportor Irodion *Frateş*. Peste propunerile acestei comisiunĭ, dintre carĭ cea mai importantă a fost: ca adunarea sĕ decreteze biblioteca reuniunei de *ambulantă*, sĕ trece la ordinea dilei de-ocamdată, până când biblioteca se va mai spori prin opurĭ de valóre. Se primesce însĕ propunerea bibliotecarului Iosif *Aron*, ca comitetul sĕ pregătéscă un catalog tipărit asupra tuturor cărţilor, ce compun biblioteca reuniunei.

Sĕ pune la ordine raportul comisiunei însărcinate cu censurarea socotelelor. Raportorul Aurel *Popoviciu*, pe basa socotelilor primite, carĭ de alt-fel sunt cât se póte de esacte şi de conscienţios purtate din partea cassarului, d-l I. *Macsimilian*, preot şi învĕţător în Stupinĭ, constată, că fondul reuniunei posede la finea acestui an suma de 2567 fl. şi 29 cr. La propunerile acestei comisiunĭ se iau următórele disposiţiunĭ:

a) Toţĭ restanţierii cu tacse la fondul reuniunei, carĭ au repăşit din şirul membrilor acestei corporaţiunĭ, sĕ se ştérgă fără a li-se mai pretinde restanţele.

b) D-nii protopresbiterĭ ai tractelor, ce aparţin reionului reuniunei nóstre, precum şi preşedintele actual al Reuniunei,

---

mare de lemn. Când ridică ceaunul, mămăliguţa se ivì ca o bucată rătundă de aur, şi prinse a aburi de jur împrejur.

— Lasă nu mai fi zuliar, bădiţă, că la nèm bun nu se prinde buruiană streină. Ia fă-mi-te 'ncóce şi nu înghiţi în sec de poftă...

El de-o parte, ea de altă parte a mesei cu picióre, mi-se aşedară jos şi începură sĕ 'mbuce aşa, că nu te-ai fi vrut nicĭ sătul în tinda lor şi nepoftit la masă.

— Ce făceau alde tuca şi mămuca? întrebà Flórea.

— Apoi ce sĕ facă? Cum îi sci... Hodorogesc mereu că, ci-că pentru ce nu ne facem casă în sat... sĕ fim aprópe unii de alţii?

— Şi dumnéta ce le-ai dis, bădică?

— Ce sĕ le dic? Le-am dis că nu suntem la capĕtul pământului... Nu-i aşa, Florica bădiţei? Ce ne pasă nouĕ, că nu suntem în sat? Păr'că satul ne ţine cald, érna, orĭ de rĕcorélă, vara?

— Mai aşa!

— Ne-avem pământul aicea, ne căutăm de munculiţa nóstră; la horă ne ducem şi de-aicea când îi vorba de jócă...; la alde dumnélor ér ne ducem, când ni-se face dor...

Ce tot ne rod urechile, cu mutatul în sat? Ba dĕu, Flóreo, adecă nu ni-i nouĕ bine aicea?

— Ba tare bine, bădică... dic eu dimpotriva?

— Dumnéta nu dicĭ; da uite, sĕ-ţĭ spuiŭ drept, tat'tu şi măta mĕ cam scot din pepenĭ une orĭ... Nu-mĭ întră mie în bostan, ce le-ar fi lor décă adecă ne-am strămuta în sat? Ci-că prea eştĭ dumnéta singurică, nevastă tînĕră; ci-că prea nu te vĕd rubedeniile...

— Ei, şi décă nu mĕ vĕd? grăì ea.

— Asta socot şi eu... Şi pe urmă, cu vremea, las' c'om face noi cătun acolea, după cum s'arată semne... Ia numai sĕ ni-se pornéscă némul.

— Tacă-ţĭ gura, bădică, ce? vrei sĕ facĭ un sat întreg?

— Apoi dac'o vrea Dumnedeu... Las' că nu i-ĭ frică rumânului de odraslă... Tu sĕ-mĭ trăiescĭ, nevastă...

— Apoi sĕ ne trăim unul altuia bădică.....

Se închinară şi se sculară de la masă.

V.

In casa lui Călin Bontea din Tutuenĭ se strînseseră, până la al nouĕleu nèm, rubedeniile tóte.

Flórea nu mai putea de veselă, ce era, c'o sĕ-şĭ boteze băieţelul, ce i-l dĕduse Dumnedeu.

Numai măsa, lelea Măriĭca, nuş' ce avea de tot pufnia...

— Ia lasă cumĕtră Catinco, grăia unei muierĭ cu ochĭ de vulpe, că nu mi-i traiul tihnit... Socoţĭ, că puţin am alergat, când a făcut Flórea? Sĕ mĕ duc tocmai în dél, la rîpă, cu móşă, cu ceea, ba cu cealantă, cu tóte câte trebuesc la facere... Că de sciam c'o sĕ rĕmâie acolo scula de ginere, nu-i dam pe Flórea, sĕ fi sciut, că nu'ş ce se întêmplă... Abia l'am înduplecat, după dile întregĭ de rogu-mĕ, sĕ aducă băiatul sĕ-l boteze în casa nóstră.

— Ce l'o fi legând aşa de rîpa ceea, nu sciu, grăì cu ciudă sora Măriĭcăi.

— Il légă, că i-ĭ pământul acolo, soro, ce tot vĕ stricaţĭ vorba de géba? s'amestecà o vecină. Da cum au alţĭ ómenĭ fete măritate cine scie peste câte délurĭ şi nu se mai vaetă ca dumneavóstră!...

— Peste o miă de délurĭ, sĕ fiă; încai a-şĭ scio departe. Dér când o fugit alţii carĭ erau la rîpă, toţĭ ómenĭ cu minte, şi némul lui Cobârcea stă acolo cucuet, par' că nu i-ar fi de-a bună, ţi-i nu sciu cum sĕ mai dicĭ... Te pomenescĭ, că mai vine vr'un puhoiŭ ca mai acum nuş' câţĭ anĭ, şi-i fură casa şi lui, ca altora...

— Ia lasă, lele Măriico, vorba asta... Puhoiŭ cela le-o luat casele lor din vale; cà de-o fi sĕ viă până la casa Badei Gligore, s'ar prăpădi lumea..., mai grăì vecina.

— Apoi, pe dumnéta, lele Neago, nu te dóre inima sĕ-ţĭ ai némul lângă d-ta, că de! te-o ferit Dumnedeu de aşa dor..., rĕspunse cam acriu Măriica. Şi pe urmă, fite-care rumân cu nevoile lui; cine ce are sĕ s'amestece?

întru-cât nu sunt Membrii fundatorî séu onorarî, se scutesc de-a mai plăti tacse reuniunei, de-óre-ce D-lor aduc destule jertfe şi sacrificii pentru prosperarea Reuniunei.

c) Membrii pregătitorî, carî încetéză a plăti tacsele, sĕ fiă şterşî din listă, pentru-ca sĕ nu se mai ţină în evidenţa din an în an.

Ca budget s'a votut: venite 682 fl., eşite 181 fl. v. a.

Şedinţa V-a. In şedinţa V-a, care a fost şi cea din urmă, comisiunea însărcinată cu esaminarea raportului general al comitetului, raportéză, că comitetul a satisfăcut tuturor însărcinărilor date de adunarea gen. ultimă. La propunerile, ce comisiunea şi alţî membrii ai adunării le fac, sĕ iau următórele hotărîrî mai importante.

In cestiunea introducerei scrierii verticale în locul celei piezişă folosită până acum în scólele nóstre primare, care cestiune preocupă acéstă reuniune mai bine de un an, şi pentru a cărei realisare s'au făcut încercărî pe lângă autorităţile nóstre scolare, se ia hotărîrea, ca: „Comitetul sĕ agite şi mai departe acéstă afacere spre a-o realisa. Asemenea se primesce şi propunerea, ca: Comitetul sĕ fiă autorisat de-a presenta procsimei adunarî generale un proiect de modificare a statutelor reuniunei. Mai departe se însărcinéză comitetul de-a tipărì anumite diplome pentru distribuire la membrii fundatorî onorarî ai reuniunei.

Apoi faţă de membrul N. *Comşa*, învĕţător în Tărlungenî, care prin neromânescile sale fapte a dat ansă comitetului parochial din comuna, unde d-sa fruncţionéză ca învĕţător, se intervină pe lângă acéstă reuniune pentru a fi eschis din sînul ei: „Adunarea cu adêncă părere de rĕu ia la cunoscinţă apariţiunea tristă cu învĕţătorul N. Comşa, desapróbă şi condamnă atarî apariţiunî, şi fără a comite cas de precedenţă în judecarea astorfel de cestiunî, recunósce de necorectă purtarea numitului învĕţător, care dealt-cum present fiind, n'a aflat de lipsă a reflecta nimic. Tot-odată adunarea îi stă învĕţătorului şi membrului N. Comşa la disposiţie, ca după-ce va produce act de achitare din partea autorităţilor superióre, unde încă e arĕtat, îl va rehabilita în tot respectul şi iubirea, cu care întimpină pe fiă-care membru consciu de chiămarea s'a. In fine între sgomotóse urărî de „sĕ trăéscă“ se dă comitetului absolutor.

Urméză la ordine tema: *Cultivarea simţului de iubire al elevului către locul natal*“, lucrată de preşedintele reuniunei, d-l I. *Popea*. Pusă fiind la ordine acéstă temă autorul cu glas puternic şi cu cunoscuta-i putere oratorică, după-ce face o lungă şi instructivă escursiune pe câmpiile sciinţei pedagodice, descrie cu amĕruntul tóte mijlócele posibile pentru a desvolta în elev simţul de iubire către locul natal. Religiunea, Limba română, Geografia, Istoria şi Sciinţele naturale, tóte i-au servit ca radim la desvoltarea temei, pe care la dorinţa adunărei, însoţită de espresiunea celei mai adêncî mulţumite şi recunoscinţe, autorul promite spre sastisfacţia tuturor a-o şi tipărì.

La propunerile de sine-stătătóre adunarea cu bucuriă primesce invitarea făcută de învĕţătorul David *Pop*, ca adunarea generală viitóre sĕ se ţină în comna Poiana-Sărată. Asemenea se primesce propunerea făcută de membrul V. *Munteanu* „ca toţî acei membrii, carî fără nicî un motiv au absentat dela şedinţele acestei adunărî, sĕ fiă arătaţî respectivelor oficii protopopescî, cu rugarea de-a se pedesi conform statutelor.

Ideia edării unui album în biografii şi portrete ale membrilor actualî ai corpului didactic român de sub coróna S.-lui Ştefan la finea secolului, în care ne aflăm, sulevată cu căldură de valorosul învĕţător I. *Dariu*, se primesce cu însufleţire, promiţêndu-se, că reuniunea îşî va da tot sucursul întru realisarea măreţei idei.

In urmă, după ce se aduc prin vorbirî căldurose mulţumite d-lui preot I. Lencescu, precum şi învĕţătorului G. Fulea, carî atâta au alergat pentru încuartirarea membrilor reuniunei, şi carî au întrunit la mesele lor ospitale pe atâţî din membri ai reuniunei, — între strigătele de „sĕ trăéscă“ ale membrilor, presidiul prin cuvinte alese mulţumesce membrilor reuniunei pentru zelul şi interesul arĕtat în decursul desbaterilor, şi declară adunarea de încheiată.

Nicolae Bârsanu,
secretar.

Cugetărî şi Maxime.*)

Noi ţinem de sincerî pe aceia, carî vorbesc bine de noi, şi de falsî pe aceia, carî vorbesc de alţii.

*

N'ai prietin, nicî rudă mai bună, decât pe tine însu-ţî.

*

Sgârcitul sémĕnă cu porcul, care nu e folositor, decât după mórte.

*

Banul e ca ariciul, mai lesne de apucat, decât de păstrat.

*

Nu iubim mult, decât ce cunóscem puţin.

*

Anii nu fac înţelepţî ei fac numai bĕtrânî.

*

Inima are cuvinte, pe carî judecata minţii nu le cunósce.

*

Femeia cea mai vrednică este aceea, de care se vorbesce mai puţin, şi cea mai perfectă e aceea, de care nu se vorbesce de loc.

*

Cei mai rĕi duşmanî sunt linguşitorii; şi cei mai rĕi dintre linguşitorî sunt pasiunile (patimile).

*

Tóte césurile ne rănesc, ér cel din urmă ne ucide.

*

Minutul, în care ne nascem, este un pas către mórte.

*

Două sărăcii, carî se unesc, fac câte-odată o avuţiă.

*

Omul rĕu e ca un cărbune; décă nu te arde, te înegresce.

*

Un prost găsesce tot-déuna unul mai prost, ca sĕ-l admire.

*) Culese din mai mulţî autorî.

Stipendii pentru sodalî şi învĕţăcei români meseriaşî.

Consistoriul archidiecesan din Sibiiu publică concurs pentru conferirea stipendiilor şi ajutórelor, ce sunt a se vota pentru an. 1896 din fundaţiunea „Andronic“. Anume:

I. Pentru învĕţăcei de orî-ce meseriă.

II. Pentru sodalî, carî s'au eliberat în decursul anului 1895.

III. Pentru sodalî, carî petrecênd cel puţin 6 anî consecutivî la meseria lor, au dat dovedî despre desteritatea, hărnicia şi capabilitatea de a deveni măiestri, prin acésta se escrie concurs pe lângă următórele condiţiunî:

Toţî, carî voesc a concura la stipendii şi ajutóre au sĕ producă în general: 1. Carte de botez; 2. Atestat comunal despre averea propriă şi a părinţilor; 3. Atestat familiar dela parochul locului despre familia părinţilor concurentului şi, fiind şi acesta căsĕtorit, şi despre familia dĕnsului; în atestat are sĕ se indice şi aceea, că în familiă câţî copii sunt minorenî, câţî frecuentéză scóla şi câţî se mai află la vre-o meseriă? 4. Concurenţii pot fi numai *Românî greco-orientalî, născuţî în archidiecesă.*

I. **Invĕţăceii** sĕ dovedéscă: a) că au împlinit anul al 12-lea al etăţii; b) că au cercetat cu succes bun, cel puţin scóla poporală; c) că au încheiat contract cu măiestrul şi că contractul s'a înregistrat în condica autorităţii industriale (la pretor orî magistrat). Contractul este a se alătura la concurs în original séu copiă autentică.

II. **Sodalii**: a) că au terminat periodul de învĕţătură în decursul anului 1895, ceea-ce vor dovedi prin atestatul autorităţii industriale (§. 67 art. de lege XVII din anul 1884); b) că au purtare bună şi fac spor mulţămitor în meseriă, acésta o vor dovedì prin atestatul măiestrului, eventual cu cartea de lucru; c) sĕ arate prin atestat dela măiestru, ce cunoscinţă de limbî mai au; d) aparţinênd eventual ca membri la vre-o reuniune de meseriaşî, sĕ o dovedéscă acésta prin atestatul dela respectiva reuniune.

III. **Sodalii, carî sunt în condiţiunî de a deveni măiestri:** a) sĕ aibă certificatul de măiestru; b) sĕ fi lucrat cel puţin 6 anî consecutivî ca calfe, ceea ce o vor dovedi cu atestatele dela măiestri, la carî au lucrat, eventual cu cartea de lucru; c) în cerere sĕ arate anume unde voesc a se aşeda ca măiestri, ce fel de mijlóce în banî mai au pentru a-şî începe meseria pe socotéla lor? In fine pot produce şi alte documente recomandatóre.

Dela toţî concurenţii de orî-ce categoriă se recere, ca *cererile sĕ fiă scrise şi subscrise cu mâna lor propriă*, şi adresându-se Consistoriului archidiecesan greco-oriental în Sibiiu, aicî cel mai târdiu **până la 31 Decemvre 1895 stilul vechiu.** Cererile înaintate după acest termin nu se vor lua în considerare.

P O V E Ţ E.

Cafea de mere. Din mere se póte pregăti fórte bun surogat de cafea în modnl următor: Tăiem mĕrul în bucăţî mĕrunte, fără ca sîmburii şi celulele lor sĕ fiă delăturate, le uscăm şi le prăjim bine, apoi le prefacem în pulvere. Din pulverea acésta se ia o parte şi din cafea asemenea apoi acestea amestecate la olaltă se fierb şi aşa sĕ întrebuinţéză, fără ca sĕ se simtă amestecătură pulverei de mere. Se póte lua şi mai mult decât jumătate din pulverea de mere şi mai ales pentru aceia este de recomandat, cărora caféua adevĕrată le strică.

*

Un nou mijloc contra ştelniţelor. Un nou mijloc contra ştelniţelor este *amoniacul.* Punem în odaia unde sunt acestea insecte neplăcute mai multe farfurii pline cu amoniac prin casă, apoi astupăm tóte găurile şi deschidăturile, ce se află în casă şi aşa ţinem închisă mai multe dile odaia. Amirosul de amoniac se rĕspândesce pretutindenea prin odaiă aşa încât străbate şi cele mai micuţe crepăturî. Ştelniţele tóte pier de mirosul acela.

MULTE ŞI DE TOATE.

Vrăbiile în Algeria.

Algeria şi Statele-Unite se plâng amarnic în contra vrăbiilor. La ultima şedinţă a societăţii aşa numite de aclimataţiă, d-l *Forest* a adus esemple vedite de pagubele considerabile, pe carî le fac vrăbiile în Algeria şi în Tunisia (Africa), unde sunt considerate ca o nevoiă tot aşa de mare ca şi lăcustele. In adevĕr nu se mai pot întrebuinţa arborii, carî servesc de adăpost acestor pasĕrî.

In Tunisia coloniştii pretind energic distrugerea liniilor de „*Eucalyptus*“, carî măr-

---

— Nu m'amestec, vai de mine... Nu-ţî fiă cu bănat, lele Măriico... Am dis şi eu aşa, ca omu... Da dumneavóstră faceţî cum vĕ vine la socotélă...

— Eu mĕ mir de Flórea, că n'o trage inima sĕ facă părinţilor pe voiă, luà cuvênt naşă-sa.

— Flórei i-o fost până sĕ ne iasă din casă, grăì măsa. Ei i-o fost de bărbat, ér de tat'su şi de mă-sa, ca de tat'su şi de mă-sa îi e acuma.

— De, mămucă, rĕspunse Flórea, blând şi dulce, cum îi era glasul şi firea; mie mi-i şi de dumneavóstră; dér décă mi-i casa şi rostul acolo, ér sufletul mi-i mulţămit, dĕ! Cum vreţî sĕ nu intru în voea bărbatului?...

— Firesce, par'că bărbatu-tĕu te-o făcut, te-o crescut şi te-o îndestrat... Nu sciu pentru ce Dumnedeu ne-o mai dat copil; noi ca sĕ-i ducem dorul, şi el sĕ ne amăréscă... grăì Măriica cam cu glas înecat în lacrimî.

Flórea ridică din umerî şi se plecă spre Călinel, că începuse a miorcăi broscuţa.

Écă atuncî întrară moş-Popa Neculaiŭ, Andreiŭ Dascălul, Cârcea, dascăl din stânga şi paracliser; doi flăcăi cu cazanul de botez......

— Îra! strigă naşa, ia uitaţi-vĕ la Ion Bîroiţă şi la Paraschiv Gónă, ce cu drag aduc cazanu... Li s'o făcut băeţilor de botez, şi lor...

— Apoi ni s'o făcut, lele Zamfiro, da uite că nu ne vor fetele, grăì Bîroiţă, care era poznaşî, la vremea lui.

— Las' c'abea v'o dat tuleele, rîse o muiere...

După dênşii întrară Călin Bontea şi Gligore, socrii, Oancea şi alţî rumânî dintre rubedenîi.

Puteau sĕ între, că aveau odaiă sĕ-i cuprindă.

De când biserica din Tutuenî fusese dărîmată, după hram, ca sĕ se cládéscă în locu-i una mai mare şi mai frumósă, nunţile, botezurile sĕ făceau pe acasă.

Moş-Popa Neculaiŭ era un rumân voinic şi nalt cât turnul din mijloc al bisericei. Nicî nu-i pasă, că trecuseră peste dênsul valurile a şepte-decî de anî.

Lui i-se cuvenia laudă, că Tutuenii toţî îşî făcuseră căsuţe cum sĕ cade, iazul şi móra, apărătorile pe malurile Vuiului şi tóte rosturile muncei.

Până şi pe cei mai îndĕrĕtnicî Moş-Popa Neculaiŭ îi făcuse cuminţî.

Iera cârşmă în Tutuenî, că unde nu i? Dér unde vedeai rumân sĕ-şî bea minţile? Nu l'ar fi împărtăşit Moş-Popa, nu i-ar fi cununat, nu i-ar fi botezat, sĕ-i fi dat nu sciu cât; ba-i mai trăgea şi câte-o gură de 'l făcea de ruşine în faţa satului întreg.

— Sĕ bei, pĕcătosule, îi dicea Popa, că de aceea a lăsat Dumnedeu vinul; sĕ bei însĕ ca sĕ te veselescî la di mare, ér nu sĕ te asemenî vitei, care bea şi mănâncă în neştire, décă-i laşî de'nnainte.

Şi tare se mai cuminţiseră Tutuenii şi 'ntru cât era vorba de beutură.

Pe urmă, şi Primarul, şi învĕţătorul şcólei, nu'ş cum îi brodise Moş-Popa Neculaiŭ, că erau tot unul şi unul...

Đĕu, décă nu-ţî era drag de te 'nduioşa, când intrai în Tutuenî, şi le aflai rostul la tóte.

Te întrebai a minune, în Moldova-i cuminţenia asta aşa de mare, în Moldova cea părăsită némurilor strĕine, şi unde ciuma ceea de politică mai dihai de cât rachiul cu vitriol, a otrăvit stăpânirea şi căsnicia ţĕranului?...

Écă în Moldova era, dovadă că unde's ómenî de omeniă şi lumina strĕbate...

Dómne, dac'ar fi mulţî ca Moş-Popa Neculaiŭ...

Dar, hei! ce flóre rară e Moş-Popa Neculaiŭ!...

Cumetria ţinù până ce 'noptă şi nu se sfîrşi ca între ómenî înţelepţî.

Nuş' cum se aduse vorba de rîpa Caprei, şi numai ce s'audi gura lelei Mariicăi, că se cam afumase o lecuţă lelea:

— Apoi sĕ fiă blĕstĕmată cea rîpă a Caprei, începù ea, că uite, dac'ai sta şi Dumnéta Oanceo în sat, ca tótă lumea, uite n'aţî avea de dus acuma, Dumnéta, şi nevasta cu băetu 'n braţe, tocmai pe unde a înţercat dracu copiiî...

— Măre, lasă cea vorbă a d-tale mamă,

ginesc calea ferată în Medjerda. La Aïn-Regada, în provincia Constantina, o mică pădurice de „Eucalyptus“ este refugiul vrăbiilor, carĭ devasteză în fiă-care an culturile din împrejurimĭ.

In 1894 s'au omorît 35.000 de vrăbii, fără ca numĕrul lor sĕ pară a se fi micşorat. De mult timp comitetul agricol din Setif se adreseză la toţĭ ómenii învĕţaţĭ pentru ca sĕ obţină un mijloc de a se apĕra de aceste pasĕrĭ.

In apropiere de Médiah, un agricultor în tóte ḑilele, înainte de scăpătatul sórelui, întinde pe grămeḑile de paie, unde dorm peste nópte vrăbiile, plase de pescuit, acoperite de un strat de materiă lipiciósă (cocă). Vrăbiile, cu tóte că pier cu mulţimea în fiă-care ḑi, totuşĭ nu înceteză, şi numĕrul lor nu se micşoréză de loc.

*

Neapolitanii nu mănâncă mai mult macaróne.

Vĕndĕtorii de strade italienĭ ai acestei mâncărĭ naţionale italiane sunt siliţĭ aşĭ închide bolteţele lor, séu sĕ se ocupe cu vêndarea altor felurĭ de bucate, precum polentă (mămăligă) cartofi fripţĭ etc.

La mesele cetăţenilor şi a familielor mai de frunte lipsesc cu totul macarónele, şi numai câţĭ-va Englezĭ şi Nemţĭ mai mănâncă macaróne, cărora nu li-e cunoscut secretul fabricărei macarónelor neapolitane.

Fabricanţii şi neguţătorii de macaróne nu mai pot trăi, adecă, din causă, că numĕrul strĕinilor, carĭ mănâncă macaróne este fórte mic, şi Neapolitanii încă au încetat a mânca acéstă mâncare naţională italiană.

Causa îngreţoşărei repentine a neapolitanilor de acéstă mâncare, care până acum le era mâncarea cea mai predilectă, este, că era puţin învitătóre, şi cine voesce a mânca macaróne cu plăcere, acela mai bine sĕ nu cetéscă modul cum se prepară.

Poliţia neapolitană a descoperit, cum că fabricele de macaróne adună mulţime de óse. S'a făcut o cercetare secretă, în urma căreia se ḑice, că în acelea fabricĭ ósele se macină, şi în forma acésta se amestecă cu aluatul de macaróne, aşa că macarónele sĕ aibă un gust deosebit de bun(?)

Lucrul cel mai curios însĕ este, că în Neapol se crede cu tótă probabilitatea, că ósele întrebuinţate la gătirea macarónelor sunt din criptele morţilor din cimiter.

*

Despre profesorul Pasteur.

Nu de mult decedatul Pasteur, renumitul bactereolog, încă a suferit de bóla distragerei, care graséză cu deosebire între ómenii de sciinţă.

Intr'o ḑi Pasteur era la ginerele sĕu din Bourgon ca óspe. Prânḑul era pe sfîrşit, şi la dessert se îmbiară cireşele celea mai frumóse din grădina ospătarului.

Domnii şi damele, carĭ erau la mésă, mâncară din cireşele gustóse, şi numai unul începù a vorbi cu mare îngrijire despre tema mâncărei cireşelor — d-l Pasteur.

El înmuiă fiă-care fruct mai de multe orĭ în un pocal cu apă, ce se afla înaintea lui şi îl înghiţia numai după ce îl esamina de tóte părţile. Ginerele sĕu a început a-l rîde de acésta procedere, dér ş'a dat de om. Socrul învĕţat îi ţinù o lungă esplicare despre numĕroşĭ baccilĭ şi despre alte vietăţĭ, ce se pot afla pe cója din afară a cireşelor.

„Veḑĭ iubite ginere“ ast-fel finì el vorbirea sa, „trebue sĕ fi precaut, sĕ cureţĭ şi tu tóte cireşele precum fac eu“. In discursul acesta uscându-i-se gâtlejul, Pasteur luă pocalul cu apă, unde spălase baccili de pe cireşe — şi o înghiţì.

Calendarul septĕmânei.

NOEMVRE are 30 ḑile. BRUMRA.

Ḑilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum.	29 S. m. Anastasia	10 Andreiu
Lunĭ	30 S. m. Zenobiu	11 Ep. Martin
Marţĭ	31 S. ap. Stachie	12 Iosafat
Mer.	1 Cosma şi Damian	13 Stanislau
Joi	2 Mart. Anchidim	14 Iosafat
Vin.	3 S. m. Acepsima	15 Leopold
Sâm.	4 C. păr. Ioaniţiu	16 Edmund

Bursa de Bucuresc

din 6 Noemvre n. 1895.

Valorĭ	Dobênda.	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Rentă română perpetuă 1875	5%	Apr.-Oct	100 —
Renta amortisabilă	5%	" "	98.1/4
" " (Impr. 1892 . . .	5%	Ian.--Iul.	99 1/7
" " din 1893	5%	" "	99.1/2
" " 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	94.1/2
" " (Impr. de 32. 1/2 mil.	4%	Ian.-Iulie	89 —
" " (Impr. de 50 mil	4%	" "	89.1/8
" " (Imp. de 274 m 1890	4%	" "	89.1/4
" " (Imp. de 45 m. 1891	4%	" "	89.1/8
" " (Im. de 120 iul. 1894	4%	" "	89 1/8
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mai-Nov.	103 3/8
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	" "	282.—
Oblig. comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.--Iul.	96 3/4
" " " din 1884	5%	Mai-Nov.	—.—
" " " din 1888	5%	Iun.-Dec.	—.—
" " " din 1890	5%	Mai-Nov.	97 1/4
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5%	Ian.-Iulie	93.3/8
" " urbane Bucurescĭ	6%	" "	101 1/2
" " " "	5%	" "	90 7/8
" " " Iaşĭ . .	5%	" "	81.1/4
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	" "	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v	—.—
Banca Naţion. ult. div. 86.—	500	într. v.	1580.
Banca agricolă	500	150 v.	220.-
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	403.—
Naţionala de asig. ult. div. 43 lei	200	" "	413.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	" "	338.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	" "	173. —
Soc. Rom. de Hârtie ult. —	100	" "	—.—
„Patria“ Soc. de asig. ult d. 4 lei	100	" "	110. -
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	" "	—.—
" " " 2 em. u. d. 0	1000	" "	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	500	" "	—.—
„Bistriţa“ soc. p. f. hârtii 30 „/“	100	" "	—.—
Societ. p. const. de Tramways	200	" "	—.—
20 francĭ aur			20 0

SCOMPTURĬ:

Banca naţ. a Rom.	5%	Paris	2%
Avansurĭ pe efecte	6%	Petersburg . .	4 1/2%
Casa de Depunerĭ	5 1/2	Berlin	3%
Londra	2%	Belgia	3%
Viena	5%	Elveţia	3 1/2%

Têrgul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 5 Nov. de 2,934 capete. la 6 Nov. au intrat —.— capete şi au eşit 342, rĕmânênd la 7 Nov. un numĕr de 2,592 capete.

Se noteză marfa: ungurésca veche, grea dela —.— cr. până la —.— cr. marfă ungurésca tineră grea dela —.— cr. până la —.— cr., de mijloc dela —.— cr. până la —.— cr. uşóră dela —.— cr. până la —.— cr.

Marfă ţĕrănéscă grea dela —.— până la —.— cr. de mijloc dela —.— cr. până la —.— cr. uşóră dela —.— cr. până la —.— cr.

Marfă sêrbéscă, grea dela 56.— cr. până la 57.— cr. Transito, mijlociă grea dela 56.— cr. până la 57.— cr. transito uşóră dela 55.— cr. până la 56.— cr.

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 6 Noemvre n. 1895.

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	pănă
Grâu Bănăţenesc	80	6.75	6.90
Grâu dela Tisa	80	6.80	6.95
Grâu de Pesta	80	6.75	6.90
Grâu de Alba-regala	80	6.75	6.90
Grâu de Bácska	80	6.85	7.—
Grâu ung. de nord	80	.—	.—

Sĕminţe vechi ori nouĕ	soiul	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilgr. dela	pănă
Sĕcară		70—72	6.30	6.35
Orz	nutreţ	60—62	5.10	5 30
Orz	de vinars	62.64	5.60	6 40
Orz	de bere	64.66	7.—	8.25
Ovĕs		39.41	5.95	6.25
Cucuruz	bănăţ.	75	.—	.—
Cucuruz	altŭ soiu	73	.—	.—
Cucuruz	"	—	.—	.—
Hirişcă	"	—	—.—	—.—

Preţul pe 100 chilograme.

Productediv.	Soiul	Cursul dela	pănă
Sem. de trif.	Luţernă ungur.	38.—	48.—
—	francesă		—.—
—		—.—	—.—
"	roşiă	38.—	46.—
Oleu de rap.	rafinat duplu	-.—	—.—
Oleu de in		—.—	—.—
Uns. de porc	dela Pesta	60.--	60.--
"	dela ţéră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	54.50	55.50
"	afumată	60.—	60 50
Sêu		—.—	—.—
Prune	din Bosnia în buţĭ	16.10	16.50
"	din Serbia în sacĭ	14.70	14.90
Lictar	slavon nou	17.40	17.85
"	bănăţenesc	—.—	-.—
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoşĭ	ungurescĭ		
"	sêrbescĭ		
Miere	brută	—.—	—.—
"	galbină strecurată	—.—	—.—
Cearǎ	de Rosenau	—.—	..
Spirt	brut	—.—	—.—
"	Drojdiuţe de spirt	—.—	—.—

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Noemvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	120.60
Renta de coróne ung. 4% . . .	98.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2% .	124.25
Impr. cail. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.70
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.80
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.25
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	—.—
Imprum. ung. cu premii	159.75
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	141.50
Renta de hârtie austr.	99.95
Renta de argint austr.	100.10
Renta de aur austr.	120.85
Napoleondorĭ.	9.59 1/2
Mărcĭ imperiale germane . . .	59.—
London vista	120.75
Paris vista	47.82 1/2
Rente de coróne austr. 4%. . .	100.75
Note italiene.	45.10

Cursul pietei Braşov.

Din 9 Noemvre 1895.

Bancnote rom.	Camp.	9.52	Vênd.	9.54
Argint român.	Cump.	9.45	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.55	Vênd.	9.58
Galbenĭ	Cnmp.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	128.1/2	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10 78	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Nrul **2136**—1895.

PUBLICAŢIUNE.

Oficiul orfanal orăşenesc, ca autoritate pentru pertractarea rămasurilor aduce la cunoscinţă publică, că după cererea moştenitorilor şi în sensul testamentului se vor vinde realităţile rămase după decedatul Georg Dück fost president reg. de tribunal, cu licitaţie în localul oficiului orfanal orăşenesc, licitaţia va avea loc în 22 şi 23 Noemvre st. n. 1895 dela 9 óre a. m. până la 1 óră.

La vêndare va veni fiă-care realitate separat.

Livadia ce s'afla în fânaţia cea mare sub Numĕrul top. 17758 până 17765 cu o suprafaţă de 8 jugĕre 629 □°.

Livadia ce s'află în fânaţia cea mare sub Numĕrul top. 18,091 până 18,100 cu o suprafaţă de 10 jugĕre 462 □°.

Móra situată în drumul fabricelor împreună cu clădirile laterale, grădină şi loc de curte sub Nr. casei 11 şi sub Numĕrul top. 1575 până la 1577 şi 1598. Holda de legumĭ în grădina dela Timiş sub Numĕrul top. 1754 cu o suprafaţă de 780 □°.

Stupina lângă Gumbăşel şi drumul ţĕrei situată sub Numĕrul top. 16133 până la 16135 constând din o casă de pétră, un grajd nou de zid şi o şură nouĕ acoperite cu ţigle şi grădină mare de legumĭ cu o estindere de 6 jugĕre 363 □°.

Livadia în fânaţia cea mare sub numĕrul top. 17868 până 17885 cu o suprafaţă de 18 jugĕre 687 □°.

Holda din capetele brazdei 1 sub Numĕrul top. 11,895 cu o suprafaţă de 1156 □°.

Holda din câmpul de mijloc (fnrlec) sub Numĕrul top. 13,435 şi 13,436 cu o suprafaţă de 742 □° stânjinĭ.

Livadia din fânaţia cea mare sub Numĕrul top. 19,333 până 19,334 cu o suprafaţă de 2 jugĕre şi 250 □°.

Holda din Câmpul Cristianului sub Numĕrul top. 24611 cu o suprafaţă de 1202 □°.

Livadia aşa numită „Hom“ situată în nemijlocita apropiere de fabrica de zahar sub Numĕrul top. 19,235 *a*, *b*, *c*, 9 holde şi 10 □° 19,272/2 şi 19,173/2 conţinênd 9 jugĕre şi 280 □° cu tot la olaltă 18 jugĕre şi 290 □°.

In fine holda din hotarul feldiórei sub Numĕrul top. 1264 în mărime de 1 jugĕr şi 88 □°.

Condiţiile mai de aprópe se pot vedea la oficiul orfanal orăşenesc din Braşov, séu la Domnul Franz Hiemesch Căpitanul oraşului, ca curator adactum.

Braşov, 4 Noemvre 1895.

823,2—3 **Oficiul orfanal orăşenesc.**

şi ciocnesce colea, că sănĕtoşĭ sĕ fim şi bine ne o merge şi acolo...

— Ba n'oi mai ciocni, că D-ta mi-ai luat fata sĕ mi-o ţiĭ cucuetă cine scie p'în ce păraginĭ.

— Păragină pămêntişorul meu? vai de mine cuscră, da nu ţi-i pĕcat sĕ grăescĭ aşa, haihuiă? grăi Gligore tatu Oancei.

— Mĕ rog, Dumnéta nu te-amesteca, cuscre, că eu nu te-am cununat pe dumnéta cu fata mea.

— Dec! făcù aşa cam cu batjocură, Gligore...

— Dec, sĕ tot facĭ în rîpa Dumitale, nu în casă la mine, ţipă de astă-dată, Măriica, roşiă la faţă, cu scăpărĭ de mâniă în ochĭ.

Codile bariḑului îi atârnau a sfadă de-o parte şi de alta a gâtului.

— Ho ţară! ce ţi-i muiere de ţipĭ! strigă Călin, bărbatu-sĕu.

Toţĭ tăcură şi prinseră a căta cu mirare unii la alţii şi a-şĭ face felurite semne din ochĭ, după cum erau în gându-le în partea lelei Măriicăi, orĭ în partea tinerilor.

— Ia sĕ vedem, care vi-i neînţelegerea, tată, se puse la mijloc Moş-Popa Neculaiŭ.

Sfinţia-Sa ascultase întâiŭ c'o ureche numai, că era în vorbă aprinsă cu învĕţătorul şi cu primarul; când simţì, că se îngroşă lucrul, ciuli amêndouĕ urechile; ér décă vĕḑu, că nu-i chip alt-fel, se ridică de la locul luĭ, din capul mesei.

— Apoi uite, Sfinţia ta, aşa sĕ trăescĭ şi sĕ-ţĭ ajute Dumneḑeu sfântul, începù vorba leica Măriica, — şi dă-i, şi dă-i cu cósa 'n fân aşa cum pricepea dênsa lucrurile, în tónele ei de încăpăţinare, ca pe-a ei sĕ fiă.

Décă sfirşi, — Moş-Popa Neculaiŭ grăi:

— Lele Măriico taică, te-am cununat cu Călin al dumitale şi mĕ învrednicì Dumneḑeu sĕ cunun şi pe Floarea cu Oancea, ba încă sĕ le şi botez. Domnul fiă lăudat şi spor în tótă casa de român sĕ fiă. Apoi décă-i spor în casa lui Florea, şi décă trai bun le dă Dumneḑeu, că's mintoşĭ amêndoi ce ai dumnéta, leleo taică, décă stau în sat orĭ ba? Mai degrabă sĕ-ţĭ pară bine de asta, că de multe orĭ când s'amestecă părinţii, orĭ ai băetului, orĭ ai fetei, în casa celor tinerĭ, diavolul vîră codiţa dihoniei, şi éca 'n loc de pace, nĕcazurĭ şi alte greutăţĭ. Apoi, d-ta, Măriico tată, vrei sĕ facĭ pe voiă diavolului scornitor de rele? Nicĭ un pĕcat nu-i mai greu de cât vrajba pusă între cei ai tei de-un sânge şi de o credinţă... Fiţĭ cuminţĭ cu toţii, feţii mei; lăsaţĭ vrăjmaşilor de alt nem pornirile istea de întăietate în rĕu: „că, aşa vrĕu eu, pe voea mea sĕ fiă“, şi gândiţi-vĕ numai la dreptate şi la pace, că ele's temelie trainică şi dorită casei rumânului...

Lelea Măriica nu mai grăi nimic, şi cumetria se sfârşi.

Dér în gându-i ḑise:

— Las' c'om vedea noi, la urma urmei.

(Va urma.)

Nr. 274—1895.

E d i c t.

Györfi Lenka, trecuta la religiunea gr. catolică dela religiunea ev. reformată, socia legitima a D-lui Simeon Rusu proprietar în Urca de Câmpiă și-a părăsit bărbatul în 28 Maiŭ a. c. 1895, și nu se scie ubicitatea ei. Prin acésta se face cunoscut, cum-că până la un an și una di nereîntorcêndu-se la bărbat se va efeptui divorțul pe calea legei bisericescĭ și fără de ea.

Oficiul protopopesc gr. catolic.
T u r d a, 14 Octomvre 1895.

Iacob Lugoșianu,
prot. gr. cat.

815,2—3

✝

Jalnicii părințĭ A l e x i u s B a l o g h cu soția cu profundă durere anunță, că prea iubita lor fiică

GIZELLA BALOGH,

elevă absolventă a scólei superióre de fete

a încetat din viéță în 8 Novembre a. c. la órele 9 1/2 diminéța, după o scurtă suferință, împărtășită fiind cu Sf. Taine.

Rĕmășițele pămentescĭ ale scumpei rĕposate se vor ridica Duminecă în 10 Novembre la órele 3 d. a. din casa, strada nouĕ Nr. 32, și se vor depune spre odihnă eternă în cimiterul rom. cath. din Blumena.

Parastasul se va oficia în biserica rom. cath. din cetate.

Sunt rugațĭ pe acéstă cale a lua parte toțĭ prietinii și cunoscuții la acest cas trist și dureros.

Fiă-i țĕrîna ușóră și memoria binecuvêntată.

Alexius Balogh și soția.

Anunț!

La băile de abur în suburbiul Scheiu în Brașov **este de vîndare** un **cazan mare vechiu de vapor**.

Dóritorii de al cumpăra, sĕ facă oferte la Eforia șcólelor centrale române gr. or. în Brașov, în edificiul gimnasial, gróverĭ în suburbiul Scheiu. 824,2—3

Nr. 14317—1895.

PUBLICAȚIUNE.

In mai jos amintitele părțĭ de pădure **se vĕnd** pe cale de oferte următórele **cantitățĭ de lemne de stejar**.

In așa numitul „Weitengrund“ pro an. 1894: . . . 606 metri.
„ „ 1895: . . . 2908 „
In așa numitul „Hatergrund“ pro an. 1895: . . . 508 metri.
la olaltă: 4102 „

Ofertele se pot estinde asupra întregei cantitățĭ de lemne séu asupra singuraticelor părțĭ de pădure, și au de a fi provĕdute cu câte un timbru de 50 cr. și cu dechierațiune că oferentului 'i sunt cunoscute condițiunile de oferte, carĭ se află dela 7—1 óră la autoritatea forestierală orășenéscă, și că se supune lor.

Tot de-odată are de a se alătura în banĭ gata séu în hârtii de preț un vadiu de 5 % din suma oferată.

Ofertele provĕdute cu numele și locuința oferentului au de a se așterne **cel mult până în 14 Novembre a. c.** la **prânz 12 óre** primarului locțiitor Carol Iacobi. In aceeașĭ ḑi și óra se va ținea și pertractarea de oferte.

Brașov, 25 Octomvre 1895.

820,2—3 **Magistratul orășenesc**

Nr. 14317—1895.

PUBLICAȚIUNE.

In următórele părțĭ de pădure aflătóre în apropierea stațiunei de tramvay „Honterus“, **se vĕnd** următórele **cantitățĭ de trunchĭ și lemne de stejar**:

1. In așa numitul „Staffen-Weberecke“ 365 bucățĭ cu 144.540 m^3.
2. In așa numitul „Szekérut“ 473 bucățĭ cu 255.248 m^3.
3. In așa numitul „Scurta Putredă“ 25 bucățĭ cu 14.940 m^3.

La olaltă 863 bucățĭ cu 414.728 m^3.

Lemnele rotunde descojate au o lungime de 3—10 m. și diametru de 20—60 cm. Vecturarea la locul destinat se póte pe temeiul unei separate învoelĭ de asemenea îngrijĭ din partea acestui magistratat.

Ofertele se pot estinde atât asupra întregei cantitățĭ cât și asupra singuraticelor părțĭ de pădure; au sĕ fiă provĕdute cu un timbru de 50 cr., și cu deschierațiunea, cum-că oferentului 'i sunt cunoscute condițiunile de oferte, aflătóre dela 7—1 óră în oficiul orășenesc forestieral spre examinare din partea fiă-cărui, și că se supune lor.

Conspectul special zace la cassa forestierală séu la administrațiunea revierului orășenesc, de unde se pot procura și informațiunile de lipsă.

La ofert are sĕ se alăture în parale gata séu hârtii de preț un vadiu de 5%, și tot-de-odată are de a-se aminti în ofert numele și locuința oferentului. Ofertele au de a-se ascerne cel mult până în 14 Noemvre a. c. 12 óre la prânz, când se va ținea și pertractarea de oferte, la locuțiitorul de primar Carol Jacobi.

Brașov, în 26 Octomvre 1895.

821,2—3 **Magistratul orășenesc.**

PUBLICARE.

Tragerea losurilor a LOTERIEI UNG. CLASA II. se începe la 6 Dec. și duréză până la 14 Decembre.

Terminul renoirei losurilor, carĭ n'au eșit la tragerea clasei I. **este fixat pe 26 Novembre** și trebue până atuncĭ să se renoéscă la colectanțiĭ însemnațĭ pe losurĭ, căcĭ la din contra ișĭ perde dreptul renoirei.

LOSURĬ întregĭ, carĭ în clasa I. nu sau tras, jócă și la clasa II. **Renoire nu este necesară la aceste losurĭ.**

Losurĭ întregĭ cu preț de 80 coróne, a ḑecea parte 8 coróne, a doua-ḑecea parte 4 coróne, sunt de vêndare la cunoscuțiĭ colectanțĭ, carĭ pot da orĭ și ce informație. — Comande ne rugăm a adresa la colectanțĭ și nu la noi.

Budapesta, 1 Novembre 1895. **Direcția loteriei de clasă ungară.**